

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Lemberger Ármín.

Előfizetési árak

Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér. Hirdetések jutányosan számíttanak.

Karácsony ünnepén.

(—r.) A gazdagok büszke márvány-palotáiban, a szegények roskadozó kunyhóiban egyaránt kigyuladnak a karácsonyfa apró mécsesei és feltörrik milliók kebléből a hálaadó Alleluja és felhangzik korusban a megváltó Ige: Megszületett a nazarethbeli Jézus! Meghasadnak az ég kárpitjai és le száll a földre a szeretet anyaga! És elnén: elül e kalmárvilág vásári zsbongása, lecsillapodik e küzdelmes lét duló fergetege, szent áhítat vonul be a szívekbe, ünnepi hangulatok ejtik rabul a mindennapi viaskodásban elernyedélt elméket, lelkünk megvigasztalódik az imádság nyugalmas révpártjában és felszáll az Úr megszentelt számolyához! Gloria in excelsis Deo! Mint úde harmat az eltikkadt föld szomjuzó keblére, mint zsongító gyógyír a fájdalom kínjaiban vonagló szívre, ugy szállott le az örök szeretet égi malasztja a bűn és nyomor fertőződés elmerült világra, hogy kiragadj a sülyedő gályát a magasan torló hullám-sírból és visszavezérelje az eltévedt emberiséget az Istenség tiszta forrásához.

Mint háborgó tengeren az irányvesztett hajó, úgy tévelygett a gyarló ember a mérhetetlen idők küzdelmein keresztül. „Sötétségben” és a „halál árnyékában” ültének a népek, a véték pusztító hatalmától megrottva. És akkor a betlehemi istálló jászolából, kisugárzott az a fénylő vezérszín, mely imádságra serkenté a napkeleti bölcséket és az isteni kegyelem és irtalmasság hírnöke gyengéd kézzel hinté szét az emberi szívek porhanyó talajába a szeretet vallá-

sának termékenyítő magvait, és letéve szilárd alapköveit azon magasztos tanoknak, melyek szelidebb erkölcsöket, nemesebb életnézeteket honosítottak meg az egész föld kerék-ségén. És a mennyei fogantató szózat elől levedlett a bűn sötét hámja a lelkekről, a béke és a szeretet hajléka felépült és megalakult „Istennek országa.”

A hit erős szírtfokán, a vallási ihlettség rendihellen köszálán megszilárdult a keresztény vallás és fenséges tanai hódító hatalommal vonultak be a szívekbe. — És valóban, ha fürkésző tekintetünk visszamerül a Krisztus előtti időszámítás lezajlott századaiba, ha a történelirő mérlegén latolgatjuk a római császárok világót jelentő történetét, akkor önkénytelenül is előtérbe nyomul a meggyőződés, hogy az emberiségnek egy megújódási folyamat salaktisztító tüzén kellett keresztülmennie, ha csak nem akart az erkölcsi elsenyvedés iszapjában menthetetlenül elmerülni. Az antik társadalom, úgy miként azt Tacitus riktó hűséggel vázolta, miként azt Juvenalis gunyoros esetje haragolt izzó színekkel festette, nem ismert más életcélt, mint érzéki mámorban bujálkodni és zsarnokoskodni. — Bacchanalis ittasságában rohant azon katasztrófa felé, mely vasökölrel romba dönté a régi világot, hogy annak roncsaiból kisarjadjon az új világ, a krisztusi tanok új, éltező szelleme.

Mint álomszerű sejtelem a kereszténység már régóta élt az emberek szívében. — Az emberi nem ősi vágyakodása egybeforni az Istenség eszméjével, már a görög nemzet vallási tudatában is fellelhető, az Isten képmására alkotott Dionysos regéjében, kit az olympiai Zeus egy földi szülöttel nemzett, hogy örömosztó adományai a röghöz kötött

emberiséget felemeljék az ihlettség, az Isten-eszme tisztult légkörébe. Ily viszonyok közepette mind mélyebb és mélyebb gyökert vert a Messiásról való tan, és mindinkább szellemi alakot öltött a messiási eszme, mely szerint a Megváltó mint ember fog megjelenni a földön, mint Istennek szolgálja, hogy mérhetetlen szenvedései árán békítse ki a választott népet Istennel és megalapítsa a szentek birodalmát, melyben a választottak vele együtt örökké élni és uralkodni fognak. Csodálatos összhangban állottak e messiási jövendölések azzal a sóvárgó vallásos hangulattal, melyet a nyugati világ elajásodása a nemesebb kedélyekben felkeltett és melyet Plato és a stoikusok filozófiája csak élesztett. Midőn tehát a nazarethbeli próféta, a minden bűntől ment emberfának fenséges alakja mejelent a világ színpadján „hogy elvegye a világ bűneit” és ezzel beteljesedtek a népek reményteljes várakozásai, akkor milliók és milliók szent áhítattal fogadták az örömhírt és a világvallás hajnalodó sugarai elől megvakítva vonultak vissza a nemzeti istenek.

Mindnyájok keblét betölté a Lélek fuvallata, lelkesülten és lelkesítve hirdették Krisztus magasztos tanait, az egyenlőség és testvériség új evangéliumát, mely minden embernek meghozta a boldogabb irányu életnek izes gyümölcsét.

Karácsony szent ünnepén megtestesült az Ige és emberi alakot öltött az Isten, hogy a szeretet országát felállítsa a földön és uralkodjék mindörökké és országának sohasse legyen vége. Ezért szálljon fel a hálaadó ima az Égek kárpitjaihoz: „Dicsőség az Istennek az egekben és békesség a földön a jóakarató embereknek!”

TÁRCZA.

Fusztanella és periszkelizs.

A „BAJAI HIRLAP” TÁRCZÁJA.

Irta: Bodrogi Gyula.

— A görög háború idejében írtam.

Ugy is írhatnám, hogy szoknya meg nadrág, ha az a szoknya nem volna a palikárok férfias disze, a nadrág pedig pantalló, a keleten a modern civilizáció elismert jelvénye. Hosszu, csöves rincekben övezi körül a fehér szövetű fusztanella a Byron és Wilhelm Müller megénekelté szabadsághősök unokáinak erős derekat és többszörös körülsavardással hullik le onnan, akár a sikósdi parasztnemesyeknek ezer rincezu víganója; szép egyenesre vasalt, merőleges redővel simul végig a periszkelizs az ateni krüzőkánthároknak; az „aranylegyeknek” sovány lábászárán, le, egészen a lakkos cipőpigéig. Divatos szabásának Kleon száju tágu-lásával segit most a fusztanellának világgá kiálltani a legujabb jelszót: El Krétaiba!

A két ruhadarabnak ez a szép szövetsége azonban nem lehet állandó. Ellenértés esznieknek a szimbóluma a kettő, akár a Sartor Resurtus váltakozó toalettickerei. A fusztanella mindig a nemzeti eszme föllendülését, a forradalom diadalát jelentette, a periszkelizs ellenben azt a józan okosságot és bölés politikai számításat, amit erre mifelénk a mérsékelt hazafiság és középszerű becsületesség fogalmaival szeretnek összetévesztetni. Ha most a periszkelizs is kiabál, az csak azt jelenti, hogy szegényt nem sokára egészen kiszorítja a fusztanella.

Mikor vagy hatvanöt esztendővel ezelőtt I. Ottó Naupliába bevonult, a velejött régensek: gróf Armansperg, Maurer meg Abel urak, no meg az ide-oda 4000 főnyi bajor sereg ugyancsak meg-

ijedtek az ujjongó, üvöltő, pisztolyokat sütőgető palikároktól. De le is nézték ezt a barbár tömeget, amely még azt merte képzelní, hogy ő csinálta meg az új görög királyságot. Ő, és nem azok a simaképti, pantallós diplomata, akik védelmükbe fogadták a mainota banditákat. Szerintük nem a görögök kiömlött vére szerezte meg a kekszemű szűznek: Athéné Promachosnak védecezei számára azt a csunya ajándékot, a szabadságot, hanem a londoni konferenciának jegyzőkönyvei és a szent szövetség protektorának, a minden oroszok ezárjának kegyes engedelmé. Ezzel lehetett legelőszóbban elfojtani a bűnös Forradalom tüzet és helyreállítani az engedelmes Rend nemzetközileg biztosított uralmát. A görögöknek ezentul a szabadságszeretet lángját csak arra lehetett használni, hogy a Rend takaréktüzhelyén süssék mellette keményre nemzeti mézes kalácsukat a lukumot és párolják rajta nemzeti italukat, a rakit.

Maurer és Abel urak ebben az értelemben hadat is izentek a fusztanellának. Hiszen utóvégre Fallmerayer Jakab Fülöp akkor már bebizonyította, hogy a brachikefal görögök tulajdonképpen szlávok, a fusztanella meg abban visel: Mit alkalmatlan-kodnak hát ezek a barbár dolgok holmi hellén emlékekkel, a konstantinápolyi eszázárság visszaillesztéséről álmadozó „nagy ideával”; Perikleszszel, Arisztidészszel, a klasszikus kornak az iskolákba száműzött szabadsághőseivel?

El is távolítottak szépen a német sablonra formált udvartól a fusztanellát. *Kokolotromit* halálra ítélték, *Kanoriszt* kinevelték és Naupliából megcsinálták a megszelidített Görögország pantallós fővárosát.

Csak hogy az új görög nemesak lukumot meg rakit fogyaszt; van neki szubtilisebb étele meg itala is. Az Athént keletről határoló Lykabetesz mohos lejtőin végig heveredve a kora tavasz verőfényes délutánjain, ha nem is perikleszi, de mindenesetre kleoni gesztusok közt Hymettosz mézét

izleti és Hymettosz kristálytiszta forrásainak a vizét szűresöli. És ennek a viznek sajátágosan részegítő hatása van. A régi Athén nagyságáról álmodik tőle az új görög polgár, az Akropolisz dicső templonáról: a Parthenonról, melynek megcsontított tőz oslópai és a Morosini bombáitól szétszakított detózetes olyan dicsőségesen hirdetik a halhatatlan hellén génusz fonséges eurithmiáját. Letépi magáról a bajor-szabta periszkelizst, hitvány pantalló az, hiába csinált rá az az unalmas német professzor új görög nevet és felölli újra a festői fusztanellát. Lerugja a modern topánt és felhuzza a sarkatlan piros papucsot, kalimpázó kék bojtjal a felhajló orrán — és hosszu puskájával fölfigyerve, nekindul ezekkel a hegymászó tsarukokkal a sziklak rengetegeinek és kiállja: Athén legyen a hellének fővárosa.

Igy szerezte vissza a fusztanellába öltözött nemzeti érzés Athént az új Hellász fővárosának. Nyomorult, vagy tízezer szegény ördögötől lakott fészkek volt akkor, 1835-ben, mikor oda Otto király az ő bajorjaival bevonult: ma széles, egyenes utcákkal, díszes terekkel pompázó város, több mint százezer lakossal. Az akropolisz és a Lykabetesz közt elterülve, a nyári alkonyok vörbényes fényében szomjuhozva tekint az új főváros a szent domb felé és várja, mikor emelkedik fel a Parthenon oslópai előt a kékszemű szűz óriás szobra, a sisakos, lándzsás Minerva, hogy a szuniumi fokot bihorszniu vitorlásán megkerülő hajónak — ugy miint hajdan, a dicső Periklesz korában, messzire világító arany és elefántesont ragyogással hirdesse: Athéné minden helléné, Athéné minden hellén!

És ebben a szép Athénben most a vallás-gyűlölet és a türelmetlenség forradalma dül. Nem is fusztanellába bűjt, hanem periszkelizsbe. Jaj, ha Athént Naupliába viszik vissza!

Előfizetési felhívás a

„BAJAI HIRLAP”

czimű társadalmi hetilapra.

A „Bajai Hirlap” az újv kezdetén fennállásának V-ik évfolyamába lép. A szerénytelenség vádja nélkül jogosult önértékel, a híven betöltött kötelesség tudatával tekinthet vissza eddigelé megfutott pályájára.

Bizvást állíthatja a szerkesztőség, hogy a befejezendő év keretén belül nem létezett városunkban egy aktuális kérdés sem, melyet a „Bajai Hirlap” szívére nem tett volna. — Éber figyelemmel, higgadt tárgyilagossággal ismertette a városi ügyeket, buzdítva és serkentve, ha bármily intézményben jót és hasznosat találhatott fel a város vitalis érdekeinek előmozdítására, a nem riadva vissza az önértékel bíráló hangjától sem, ha a fennforgó körülmények* ezt szükségessé tették.

A „Bajai Hirlap” minden egyes száma Baja város érdekeit igyekezett legjobb tehetősége szerint szolgálni és nem ismert magasabb célt, mint a város érdekeinek buzgó felkarolását és gyámolítását.

Komoly munkálkodási kedv volt és lesz ezután is a „Bajai Hirlap” jelszava, tevékenységének biztos és céltudatos irányítúje és programjának ismert két sarkalatos tétele, a dunai áthidalás és a kir. törvényszék visszaállítására, a városunkban magasan torló politikai hullámvérás lecsillapultával, továbbra is beható gondozásának és figyelmének tárgyát fogják képezni.

A „Bajai Hirlapot” a város érdekeinek előbbrevitelére irányított törekvéseiben Baja tollfogatói egyéneinek tekintélyes száma támogatja és fogja ezután is támogatni.

Körülfekintő szerkesztés és gondos kiállítás a jövőre nézve is a szerkesztőség különös gondját alkotják. — Vezérezikbeiben továbbra is a **város érdeklő ügyeket** fogja tárgyalni, fázarovatában pedig változatosságra és ötletességre törekszik.

1902. évi január hó 1-től új előfizetési nyílik a „Bajai Hirlapra.”

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	10 kor. — fill.
Félévre	5 kor. — fill.
Negyed évre	2 kor. 50 fill.

Előfizetheti a lap kiadóhivatalában **Kazal József** könyvnyomdájában.

Barátainkat és jóakaróinkat, kik komoly fáradozásunkat méltányolni tudják, kérjük, hogy lapunkra előfizetni, illetve az előfizetést megújítani szíveskedjenek.

A „BAJAI HIRLAP”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ülése.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara f. hó 16-án tartotta meg a havi teljes ülést Szarvadi Lajos elnöklété alatt. Az ülés tárgyalásáról a következő tudósítást veszszük:

Első sorban az elnöki jelentéseket tárgyalta és vette tudomásul a teljes ülés, azok sorában a gyászjelentést dr. Király Ferenc debreczeni kamarai tükár elhunytáról, mely fölött a kamara részvétét és kegyeletét fejezte ki.

Bejelentette az elnök, hogy Csonyrad vármegye közönsége meghívta a kamarát dr. Csató Zsigmond főispán december 18-iki beiktatási ünnepélyére és hogy a képvislettel Rácz Zsigmond és Mócz Kálmán szentesi költögek bizattak meg. E mellett az elnökség ártirt a város közönségéhez és szerencsét kívánt Csató Zsigmond kinevezéséhez, akiről mult alispáni működése után tudja, hogy lelkesedett és irányadó vezetője lesz rajongással szeretettel megjeje minden haladási törekvéseinek. És amennyiben a megye közgazdasági ügyeiben szükség lesz rá, a kamara a legmészebb meü kötelességtudással följajánlotta odaadó közreműködését és teljes szolgálatkészegét.

Tudomásul vette a kamara Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter ur leiratát, melyek szerint bizonyos föltételek alatt Bodicsi Sándor bajai műés harangöntőnek 11000 korona államsegélyt engedélyez munkagépek beszerzésére, Rothmán Imre szabadkai vasbutor gyárosnak 22 ezer koronát a berendezés és az üzem lényeges megnagyobbítására, Montalion Lajos bezdáni műszövények gépbeszerzésekre 1822 koronát, Montalion Sándor bezdáni műszövények gépbeszerzésekre 1642 koronát, Staudt Péter eservenkai műszövények fölszerelésekre 950 korona 12 fillert, Teltsch Gáspár zombori borkészítőnek gépbeszerzésére 1125 koronát, Ezek az állami segélyezések, melyek részint a szabadkai és bajai tervszerű iparfejlesztéssel állanak kapcsolatban, összevéve 39039 koronát képviselnek.

Tudomásul vette a teljes ülés a kereskedelmi miniszter leiratát arról, hogy teljesült a kamara azon kívánsága, mikép a Horvátországi forgalom élénkítése szempontjából fontos Palánka-bács-hodszög-zombori törvényhatósági ut kiépíttessék, amennyiben ez ut Palánka és Obrovác közti 5638 folyó méter szakaszának költsége már rendelkezésre áll.

Jelentést tett az elnökség arról, hogy Lippich Gusztáv Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyei főispán kérdésére megküldte a Budapesten tervezett *faraktár házak állami támogatása ellen* tett fölterjesztést, miután a szolnoki főispán is teljes mértékben osztja

azon aggodalmakat, melyek a fakereskedés központosítására vonatkoznak és a szükséghez képest szintén lépéseket akar tenni a központosítás állami eszközökkel való előmozdításával szemben.

Jelentést tett az elnökség a *Németországha való sertéskivétel* ügyében a kamaránál tartott értekezletekről és azon németországi tudósításokról, melyeket beszerzett és amelyek folytán élénk kiviteli üzletet létesítettek a kerület sertéshizlalói a németországi piacokon.

Kulinyi Zsigmond tükár a kamara november havi tevékenységéről tett jelentést és tudomására hozta a teljes ülésnek többek között az *Uj-Szeged* vasúti állomás létesítése ügyében folytatott tárgyalást. Ez állomás megnyitása rendkívül fontos az Uj-Szegeden levő két nagyszabású iparvállalatra, melyek megfelelő áldozat készséget is tanúsítottak a hozzájáró utak költségeinek arányos átvállalásánál.

A közös hadügyminiszterium által kiírt szulitási pályázatok ügyében a teljes ülés azon kívánságot fejezte ki, hogy a fölhívások mindenkor a kamara útján adassanak ki, mert így megszüntethető az a panasza, hogy ezen fölhívottak nem is válszolnak a hadügyminiszteriumnak

Egyuttal azonban a kamara fölterjesztést tesz, melyben kifejti a pályázatok iránt való érdeklődés hiányainak okát főleg abban, hogy a kisiparosok beszőllitásaik *az átvétel indokolatlanul kiméltelen* és hogy ennek folytán több oly kisiparos alkalmi szövetkezetek is tartózkodnak az ajánlattevéstől, melyek az előző években kifogástalan szállítóknak ösmertettek el.

Nagyérdékű leiratot küldött a kereskedelemügyi miniszter a *fogyasztási szövetkezetekre vonatkozólag*. Huszonhat kérdést tesz a leirat, melyekre válaszolva, hivatása lesz a kamarának, hogy a fogyasztási szövetkezetek viszonyairól és azok hatásáról kimerítő képet adjon minden irányban. Az elnökség már gondoskodott a kerületben lévő ily szövetkezetek kimutatásának beszerzéséről és megbízást nyert, hogy a teendő kimerítő jelentéshez az adatokat megszerezze.

Kimerítő rendelet érkezett a törvényhatóság-hoz a *kivándorlások esőkkentése* ügyében és ezt a rendeletet a kereskedelmi miniszter közli a kamarával. És miután a keresk. miniszter azt a nézetet vallja, hogy a kivándorlási mozgalom esőkkentésének egyetlen gyökeres módja a *tisztes kereset nyújtó foglalkozások szaporítása és a jó közügyezés*, fölhívja a kamarát, hogy a kivándorlási mozgalom mélyebben fekvő okainak fölérítésében kerülete törvényhatóságainak kezére járni és az orvoslás módjainak megjelölésében is törvényszerű hivatásából folyólag tettel és tanácsesal közreműködni szíveskedjék.

A teljes ülés készséggel vállalta ezt a megbízást és a kamara, kimutatván kerülete egyes vidékeinek kivándorlási mozgalma, részletes javaslatokat tesz a kereset nélkül levő elemek munkával való ellátásának biztosítására.

Elutasító véleményt adott a kamara azon kérvényekre vonatkozólag, melyben a megrendelés gyűjtési tilalom alól *kivétel* kér a maga részére *Mahunka* Imre budapesti butorgyáros, továbbá

Remekírók Képes Könyvtára.

Amiről száz év előtt a magyar szellemi újjászületés megindító ábrándoztak, amit Kazinczy nagy nyelv- és irodalomújító harcában, mint a művelődés legerősebb fegyverét és fokmérőjét dicsőített: az emberi szellem remekalkotásainak gyűjteménye ime megvalósult. Megindult a Remekírók Képes Könyvtára, a magyar és a külföldi irodalmi mesterműveinek díszes köntösű, illusztrált kiadása: megindult egyszerre hét kötettel, amely tartalmával és külső formájával egyszerre megragadó, mindenkinek tetsző-izelítő alkot a nagy vállalkozásból. Két kötet Petőfi, két kötet Kisfaludy Sándor, egy-egy kötet Shakspeare, Moliere és Tóth Kálmán; ezek bemutatói a hatalmas vállalatnak, mely meg akarja adni a magyarságnak a magyar és az idegen nemzetek nagy szellemének műveit: *a magyar műveltség bibliáját*.

Irodalmunknak, szellemi életünknek régi nagy szükséglete őr testet ezzel a vállalkozással. A művelt magyarság számára a világirodalom sok remeke bizonyos mértékben rejtett szellemi kincs. Mert bár ismerik hírből, ismerik igen sokan szemelvényekből, vagy az egésznek olvasásából is, de nem ismerik olyan bensőben, nem érik meg annyira minden részletében, ahogyan csak a nyelv intím ismerete, s elsősorban az anyanyelv közvetíti a nagy szellemnek minden titkait. A magyar klasszikusok mellett tehát elengedhetetlen a magyar műveltség tárában a legnagyobb idegen szellemek termékeinek méltó magyar kiadása is, azoké, akik túlnőttek a maguk országának, a maguk nyelvének határain s egész világnak váltak szellemi utmutatójává, gyönyörűségévé.

Kiadó eddig még csak kísérletképpen sem nyult hozzá egy ilyen vállalkozáshoz. Még a pusztán magyar remekíróknak egyöntetű kiadásával sem próbálkoztak meg, nem hogy lett volna bátorságuk a magyar irodalmi kultúra érdekeit nagyobbab is tenni s a magyar remek kiadását a külföldi szellemóriások műveinek kiadásával párosítani. Épp ezért a Lampel-Wodianer czég

vállalkozása: jelentős lett, melyet egész jelentőségében az irodalomtörténet fog meletni.

Mert mit eszeledett a vállalat megindításával és a kiadóczég: először adja egységes, ritka díszű kötetek alakjában a remekírók műveinek imponáló gyűjteményét magyar nyelven, nagy művészek képeivel és a klasszikusok képmásával. Ezen a nagy jelentőségű eseményen kívül vajjon nem nagy dolog-e, hogy a Remekírók Képes Könyvtára alkalmat ad a magyar irodalom esztétikusainak új munkák, új tanulmányok és kommentárok megírására, amiből a magyar irodalomtörténeti és kritikai irodalomnak támad nagy, talán korszakalkotó gyarapodása. És alkalmat ad a legjelenebb magyar műfordítóknak, hogy tehetőségüknek erejét új munkálkodással fejtsék ki irodalmuk gazdagítására?

Valóban alig lehetne így előre számot adni róla, határozottan megértélni azt a hatást, amelylyel egy *Alexander Bernát*nak, *Beöthy Zoltán*nak, *Bánóczy József*nek, *Rákosi Jenő*nek, *Palágyi Menyhért*nek, *Riedl Frigyes*nek, *Juniusk*nak (Zilahi Kiss Béla), stb. új, az eddigieknél is mélyebbre hatoló fejtegetései lesznek egész irodalmunkra és szellemi életünk fejlődésére. Mert a magyar esztétika és irodalomtörténet és leghíresebb művelői s velük más kiválóságok, mint *Ábrányi Emil*, *Ambrus Zoltán*, *Angyal Dávid*, *Balassa József*, *Dóczi Lajos*, *Endrődi Sándor*, *Ferenetz Zoltán*, *Haraszti Gyula*, *Hegedüs István*, *Hevesi Sándor*, *Kossuth Ferencz*, *Négyessy László*, *Szász Károly*, *Váczy János* és *Várdi Antal*, irodalmunknak csupa kitünősége fogják bevezető tanulmányokkal és szövegmagyarázattal kísérni a Remekírók Képes Könyvtárának egyes köteteit, hogy ezzel is közelebb hozzák a nagy szellemnek alkotásait a művelt magyar közönség lelkehez, megadván neki a teljes megértés lehetőségét és gyönyörűségét.

Hogy pedig mindez milyen nagy fokán lesz az irodalmi értéknek, arra legbiztatóbb a vállalkozás szerkesztőjének, dr. *Radó Antal*nak neve, aki mint poeta és műfordító, mint irodalmi essayista és mint szerkesztő, már eddig is ország-

gosan elismert nagy érdemeket szerzett irodalmunkban; ennek a könyvtárnak tervezetével, a kiváló munkatársak egész seregének ösztöbortozásával pedig a maga nagy képességének legnagyobb próbáját adta.

Ilyen nagy és díszes gárdával indult meg a Remekírók Képes Könyvtára és gyönyörű eredeti díszes kötésű kötetekben a magyar- és a világirodalom legesodlatosabb alkotásait fogja szelvényezni az országba minden művelt magyar ember okulására és gyönyörűségére.

Milyen felemelő gondolat, hogy a magyar család otthonában együtt lesz a legnagyobb magyar írók mellett a legnagyobb külföldi szellemek minden híres munkája. Ott lesz Petőfi mellett Byron és Heine, Berzsenyi mellett Musset és Leopardi, Madách mellett Goethe és Schiller, Katona mellett Shakspeare, Moliere és a görög tragikusok, Vörösmarty mellett Homeros, Virgilius, Firdüsi és a Niebelungének, ott lesz továbbá, a mire semmi-fele külföldi hasonló vállalatban példa nincsen, az új Magyarország három megalkotója, gróf Széchenyi István, Kossuth Lajos és Deák Ferencz s ezeken kívül sok más, a kiket e helyütt mind felsorolni hosszadalmas volna.

A Lampel-Wodianer czég azonban ilyen jelentős kulturális feladattal szemben még nagyobbra is szánta magát. Mig másutt, Németországban és Angliában, a nagy klasszikus kiadások hazájában évtizedek teltek el, mig a remekírók illusztrált kiadására vállalkozó kiadó akadt, addig ez a czég mindjárt a remekírók ez első magyar kiadását a rajzoló fantázia mesterműveivel díszítette, hogy e tekintetben is teljes legyen a legnagyobb szellemi kincseknek ez a tára.

És valóban a mesterműveket kísérő illusztrációk megkésztérezik a remekírók könyvtárának értékét. Mert az illusztráció segítségére jön a fantáziának s a művész lélkének látásával megmutatja nekünk azt, aminek elképzelésébe fantáziánk belefáradna. Oázis az illusztráció, amelyen elménk, lelkünk új gyönyörűséget kap a nagy szellemek élvezése közben és új erőt alkotásuk

Rochlitz A. budapesti ablakredőny-gyáros, általában a férfi-felhőnemű ipar részére pedig a budapesti kamara.

Ezen elutasító véleményeit a kamara részletes megokolással terjeszti föl.

Pártolat végett az újra alakult nagyvárosi kamara megküldte első ülésének elnöki javaslatát és azok sorában kiválóan két határozatára hívta föl a figyelmet.

Az első az, hogy a *vidéki központok támogatására* keressék a kormányt. Ezt azzal intézte el a teljes ülés, hogy utal az ezen ügyben két év előtt tett és már akkor is megismételt fölterjesztésére, melyben kimerült indoklással hangsúlyozta a vidéki városok iparfejlesztésének elkerülhetlen szükségét és a nagy országos érdekeket, amik ehhez fűződnek.

A másik nagyvárosi javaslat azt tartalmazza, hogy adassék a kamarának egy-egy *követküldési jog*. Ezt az osztályok véleményéhez képest azzal intézte el a teljes ülés, hogy a kérdés utalassék a legközelebbi országos kamarai értekezletre, el.

Helybeli és vidéki hírek.

Sylvester estély. A „Casino” 1901-ik évi december 31-én kedden, saját helyiségeiben *tombola-játékkal és táncoztal* egybekötött *Sylvester-estélyt* rendez. Kezdetre este 8 órakor. Belépti-díj: személynként 1 korona, családjegy 2 korona. Minden személy a belépésnél egy ingyen tombolajegyet kap.

Szakvizsga. Dr. Marton Jenő helyben állomásozó m. kir. honvéd-husár ezredorvos Kolozsvárról az egészségtanból középiskolákra képesítő tanári oklevelet nyert.

Uj jogi doktor. *Fehér Lőrincz* ügyvédjelöltet, földinket, e héten avatták a kolozsvári tudományos egyetemen jogtudórrá. Gratulálunk!

Eljegyzés. *Schön Lipót* földink, budapesti bankhivatalnok, jegyet váltott *Maqdl Viola* urhölgyvel Budapesten.

Mulatság. A bajai Kereskedő ifjak egylete jövő év február hó 1-én nagyszabású hangversenyt rendez, mely táncmulatsággal lesz egybekötve. A részletes műsor a napokban megjelenik.

Uj orvosok. Dr. *Kuzman Oszkár* orvostudor városunkban letelepedett. Lakása Főter 434. sz. Fischer-féle ház. — Január havában letelepedik Baján Dr. *Róna Dezső* földink.

Bál. A bajai polg. olv. egyet farsangi multságát 1902. január hó 11-én a „Bárány Szállóban” tartja meg.

Lelkész-választás. A helybeli ág. hitv. evangélikus egyházközség f. hó 16-án tartott közgyűlésén egyhangúlag *Fridrich Zsigmond* zemplén-eszabolcsi lelkészt választotta meg rendes lelkészévé.

Kinevezés. *Latinovics Pál* vármegyei főispán dr. *Sághi Samu*t, a zombori orvosi kar kiváló tagját, zombori járásorvossá nevezte ki.

teljes megértésére. Melyikünk, a legműveltebb, a legerősebb képzelőtehetségű ember is tudná ugy elképzelni például a Madách „Ember tragédia”-jának világgrázáló jelenetét, ahogy azokat a rajzón legnagyobb mestere, *Zichy Mihály* megrajzolta kartonjain, amelyeknek remek reprodukciói fogják díszíteni a Remekírók Képes Könyvtárának *Madách-kiadását* vagy melyikünk tudna csak képzelni is versenyezni azokkal a mesteri képekkel, amelyekkel egy *Bihari Sándor*, *Garay Ákos*, *Gergely Imre*, *Hegedűs László*, *Réthy Lajos*, *Noogrady Antal*, *Telegyi László*, *Tall Ödön* stb. fogják díszíteni. Magyarítani és szemléltetni a Remekírók Képes Könyvtárának megjelenő összes klasszikus műveket?

Sokat lehetne még elmondani ennek a nagy vállalkozásnak jelentőségéről és kulturális hatásáról. De az eddig elmondottak elegendő mutatók nagy horderejét az, hogy minden más, még kijűföldi vállalatot is túl fog szárnyalni. A magyarokat együtt adja a külföld klasszikusaival; nagy esztétikusok utmutató tanulmányával; elsőrangú mesterek illusztrációival „s mindezt párját ritkító díszes köntösben; a nagy írók domborművi medaillon képével díszített köntösben; ez valóban a magyar műveltség bibliája, a művelt magyar család szellemi oltára, amely a legnemesebb gyönyörűséget, a nagy szellemek alkotásainak és gondolatainak élvezését, megértését fogja megtalálni.

Ezt igéri, a már megjelent hét kötet s ezt a további kötetek tervezete, aminek szövege, becsesebb ünnepi ajándékok a magyar irodalmi kultúra hosszú évtizedek óta nem kapott. Az ilyen vállalkozásért az elismerés és a hála el nem maradhat, kivált mikor a kiadócéggal nagy áldozatkészséget, mellyel e vállalkozást létrehozta, azzal tetézi, hogy a 250 korona áru könyvtár megszerzésére a legmennyiségesebb feltételekkel nyújt módot. Ez áldozatkészség révén havi 3 korona részletfizetésért minden, még a leggyengébb polgári család is megszerezheti magának az otthonnak ezt a szellemi kincsétárát.

Törvényhatósági közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottsága folyó évi december hó 28-án délután 3 órakor rendszerint közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Polgármester jelentése a közigazgatás állapotáról. 2. A nagym. m. kir. Belügyminiszternek leirta Erzsébet Maria főhercegnő Ö. es. és kir. Fenségének eljegyzése alkalmából küldött üdvözlő táviratra. 3. A nagym. földmivélségi m. kir. miniszteriumnak leirta a Baja városi árterületnek a pestmegyei sárközi armentesítő társulat árterületéhez történt esatlakozásról elrendelő közgyűlési határozatnak jóváhagyása tárgyában. 4. A nagym. m. kir. Belügyminiszteriumnak leirta a fenti esatlakozás folytán felmerülő 10.000 korona hozzájárulási összegnek fedezete tárgyában. 5. A nagym. földmivélségi m. kir. miniszteriumnak leirta az országos állattenyésztésről és állategészségrendőri teendők ellátása tárgyában. 6. Ugyanannak leirta a lovakra vonatkozó tenyésztésügyi megállapítás iránt. 7. A nagym. m. kir. honvédelmi miniszteriumnak leirta az 1901. évi lovasági terv hatályon kívül helyezése, a lovasági bizottság megalakítása és egyéb kapcsolatos intézkedések tárgyában. 8. Az igazoló választmány jelentése a f. évi november hó 28-án megtartott törvényhatósági bizottsági tagválasztások igazolásáról. 9. A központi választmányának az 1902., 1903. és 1904. évekre leendő újjáalakítása. 10. A közigazgatási bizottságból a folyó év végével kilépő öt bizottsági tag helyének választásán új leendő betöltése. 11. A számonkérő szék két tagjának az 1902. évre leendő megválasztása. 12. Az igazoló választmányának az 1902. évre leendő újjáalakítása. 13. A közegészségügyi bizottságnak az 1902., 1903. és 1904. évekre leendő újjáalakítása. 14. Az építészeti és szőlészeti, a gazdasági, a nyugdíjügyi, a szegényügyi és a borenéljáró bizottságba egy-egy tagnak megválasztása. 15. A városi tanácsnak jelentése a közelebbi pénztár által a kulturális alap javára a folyó évben befizetendő hozzájárulás tárgyában. 16. Ugyanannak javaslata az iskolai célokra megvett Vojnits-féle ház adósvételét után kirt 516 korona átruházási illetéknek utalványozása iránt. 17. Ugyanannak javaslata a Vogl Zsigmond és társai volt fogyasztási és utaló-albérletk által fizetett 616 korona 06 fillér községi pótdó és utadónak visszautalványozása iránt. 18. Ugyanannak javaslata özv. Sehleicher Ferencnek által fizetett 288 korona 76 fillér községi pótdóinak visszautalványozása iránt. 19. Ugyanannak jelentése a nagykaszánya bérletének a nagykörösi m. kir. állami méntelep részére 5 évre történt meghosszabbítása tárgyában. 20. Ugyanannak jelentése a nagykaszánya helyreállításával felmerülő 285 korona 50 fillér költségnek előlegezése tárgyában. 21. Ugyanannak jelentése a városi szegénymenház jövő évi kenyérszükségletének biztosítása iránt megtartott árlejtés eredményéről. 22. Ugyanannak jelentése a szolgásművelő ruháztszükségletének biztosítása iránt megtartott árlejtés eredményéről. 23. Ugyanannak jelentése az új városi közközmű építési munkálatainak biztosítása iránt megtartott versenytárgyalás eredményéről. 24. Ugyanannak jelentése a Baja város és a vele egy csoportot képező Bajaszentistván község területén fizetendő állami borítal- és husfogyasztási adósvédségi jogok bérbevétele, ezen jogok, valamint a városi bor-, hus- és szeszfogyasztási adósvédségi, forrás- és gyártott vizek, szikviz, halak, ezet és élesztő után fizetendő városi fogyasztási illeték, a kövezetvám és helypénzvédségi jogok biztosítása tárgyában. 25. Turv Matyas tiszti ügyésznek kérvénye két havi szabadságidő engedélyezése iránt. 26. Kovács Lajos írnoknak kérvénye négy havi szabadságidő engedélyezése iránt. 27. A bajai gör. kel. szerb egyházközségnek kérvénye az addigi iskolahelyiség bérletének jövő évi május hó 1-ig leendő meghosszabbítása iránt. 28. Pfeiffer Antal bajai lakosnak kérvénye a város tulajdonát képező Vojnits-féle házról levő kert bérletének meghosszabbítása iránt. 29. Krausz Pál boltbérletnek felebevétele az általa bérlet bolthelyiség helyreállításai költségeinek viselése tárgyában hozott tanácsi határozat ellen. 30. Heim Antal állatorvosi oklevelének meghirdetése. 31. Bischoff Károly levéltárnoknak kérvénye 400 korona fizetési előleg utalványozása iránt. 32. Lengyel Andor pénztári ellenőrnök kérvénye 220 korona fizetési előleg utalványozása iránt. 33. Perlaki Sándor könyvelőnek kérvénye 220 korona fizetési előleg utalványozása iránt. 34. Taub Lajos írnoknak kérvénye 150 korona fizetési előleg utalványozása iránt.

Kitüntetett alispán. Ö felsége a király *Karácsony Gyula* megyei alispánnak a kir. tanácsosi címet adományozta. A legfelsőbb kir. kézirat, mely esü-törtőkön jelent meg a hivatalos lapban, így szól: „Személyem körülí magyar miniszterem előterjesztése folytán *Karácsony Gyula* Bács-Bodrog megye alispánjának a közügyek terén szerzett érdemeinek elismeréséül a kir. tanácsosi címet díjmentesen adományozom. *Ferenz József* s. k. *Gróf Széchenyi Gyula* s. k.

Rigyiczai választás. A folyó hó 14-én megtartott képviselő választás, mely késő este ért véget, *Plósz* Sándor igazságügyminiszter 1401 szavazattal, *Lányi Mór* 526 szavazatával szemben

875 szótöbbséggel képviselővé lett megválasztva Leszavazataik:

	Plószra	Lányira
Rigyicza	153	64
Gákova	122	64
Krusevlya	38	15
Béreg	31	7
Báth-Monostor	64	6
Kolluth	80	2
Dautova	57	27
Stanisies	222	71
Katymár	184	39
Gara	128	67
Csataalja	60	21
Baracska	67	24
Vaskut	164	44
Szántova	33	60
	1401	526

Plósz igazságügyminiszter megválasztásának híre nagy örömet keltett városunkban is és számosan üdvözölték sürgönyileg az igazságügyminisztert fenyves győzelmé alkalmából.

Borkiállításunkra már folynak a jelentkezések ügy helyből, mint vidékről. Kivánatos, hogy minden kiállító a kiállítás bizottság által elfogadott és *Schnitzer Ernő* kirakatában látható mintapalackokat használja. A bizottság nem szabta meg az egyes borok és palackok mennyiségét, kivánatos azonban hogy minden borból 4—4 palackkal küldjenek be a kiállítók; ebből 1—1 palackot a bíráló bizottság felnyit. Miután a bíráló bizottság január 4-én d. u. végzi a bírálatot, minden kiállított tárgynak 4-én (szombaton) délig a kiállításra kell lennie. A bíráló bizottságnak tagjai: *Angeli Lipót*, *Athanaszkovics László*, *Borza Nándor*, *Deutsch Matyas*, *Evetovics János*, *Hegedűs József*, *Jarmer Lipót*, *Krausz Pál*, *Mancskásy Sándor*, *Mesko László*, *Pollák Bernát*, *Rajcsányi Bertalan*, *Réthy Pál*, *Scherer Sándor*, *Schmidt Márton*, *Somogyi Emil* és *Wagner József*. — A bíráló bizottság, a mely 3 csoportban fogja munkáját végezni, még némi kiegészítést is nyerhet. — A díjak: díszoklevél, arany, ezüst és bronz érem. Az arany érmekről csak oklevelet adnak ki; ha azonban a nyertes az éremre igényt tart, az egyesület az illető költségére elkészített azt. A bírálók és a kiállítók belépőt nem fizetnek. Tagok az 1901. évi tagsági jegyet is használhatják belépőül.

Tisztújítás. Bács-Bodrog megye tegnap f. hó 21-én tartotta meg általános tisztújítását.

Kinevezés. A király *Marsó László* egri és Dr. *Azél Imre* Elek budapesti törvényszéki aljegyzőket a szabadkai kir. járásbíróshoz albrakká nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter *Soti János* és *Grossmann Ferenc* szabadkai kir. járásbírósi aljegyzőket a szabadkai kir. törvényszékhez, *Neumer Aladár* és *Demeter János* szabadkai kir. törvényszéki aljegyzőket a szabadkai kir. járásbíróshoz helyezte át.

Kántor-jubiläum. *Bramfeld József* 25 éves bajai müködését a bajai ízr. hitk. folyó hó 15-én d. u. ülte meg az iskola dísztermében, ahol szép számú közönség gyűlt össze. A jubiléant négytagú küldöttség hívta meg. Megérkezésekor a megerősített vegyeskar üdvözlőt énekelt; utána Beethoven, „Isten dicsősége” következett. Ekkor Dr. *Adler Lipót* üdvözölte a jubiléant. Egy zsoltár és a Hymnus elnéklése után az ünnepély véget ért.

Üdvös intézkedés. Városunk közvilágításának egyik megrontója a sok gömbakác, amely a házak mentén díszelg és alacsony, de széles lombosítással eltakarja a légszessziámpákat, sőt a szobákat is sötétíti és a szellőzést is akadályozza. E héten örömmel tapasztaltuk, hogy néhány helyen a gömbakácokat kivágják és helyökbe más magasra növényeket ültetnek.

Latinovics Pál főispán a Bács-Bodrog megyei körhöz. *Latinovics Pál* főispánna történt kinevezése alkalmából a következő levelet intézte az elnököre által álló körhöz: Főispánna történt legkegyelmesebb kinevezetésem alkalmából a Bács-Bodrog megyei kör is szíves volt szerencsekívánatait és üdvözlőket kifejezni és hozzámm juttatni. A sok üdvözlét között az Önök levele a legbecesebbek és a legkedvesebbek közé tartozik, mert tudom, érzem, hogy azokat a sorokat az igaz szeretet és ragaszkodás diktálta Önöknek. Fogadják tehát mely köszönetemet szívesleg megemlékezésként s tartásnak meg továbbra is eddig tapasztalt igazán megfeszítő szeretetükben. — Én a magam részéről, új állásomban is boldog leszek, ha az anyamegyének érdekében Önök által kifejtendő trébbi hasznos működést bármiben is támogatatom. Kérem a kör vezetőségének és valamennyi tagjának tiszteletem és rokonszenvem kifejezését tolmácsolni. Szegeden, 1901. évi december hó 9-én *Latinovics Pál* s. k. főispán. *Latinovics Pál* levele a körben rendkívüli örömet idézett elő annyival is inkább, mert a levél megelőzte annak a díszes üdvözlő albumnak küldöttségileg való átadását, mellyel a kör szeretve tisztelt elnökének kedveskedett. Erős a remény, hogy a kör, mely már is szilárd alapon működik, rövid idő alatt elnöki vezetésével hamarosan fejlődni fog.

Adomány. *Magyar* András ur az ipartestületlől beváltott 1 drb. házrészejegyet az ipartestületnek volt szíves ajándékozni. Fogadja ez uton is az ipartestület halás köszönetét. Az elnökség.

A Bács-Bodroghmegyei kör tagjai részére mintegy 68 oldalra terjedő igen bő és közhasznú tartalmu tárczaalakú zsebnaptárt adott ki. Ez a körnek már negyedik-félé kiadánya, amelyet valamennyi tagja közt díjmentesen oszt szét. A kör titkári hivatala ezúton hívja fel azon néhány tagját, kik a főváros és a megye testületétől távol vannak, hogy kézbesítés végett tartózkodási helyüket január 15-ig közölni szíveskedjenek. A naptárt érdeklődőknek 80 fillérért portómentesen küldi meg.

Lopás. *Schwartz* Jenő 26 éves panaszosai pénzér. f. hó 17-én *Verók* Ferencné kosarmájában éjjeli szállást fogadott. Reggelre kelve hiányzott a ruhájából 2 koronája. A lopással a házbelieket gyanúsítja, de eddig nem sikerült a pénz nyomára jutni.

Az inasok. Újra hangzik a régi nóta, a régi panasz. Az inasok iskolából hazamenet sikertől lármát csapnak úgy, hogy egyre-másra jön a rendőrségre a panasz. Ideje volna őket megregulálni.

Munkaszünet. Tekintettel a nagymérvű karácsonyi- és újvári forgalomra, a keresk. miniszter megengedte, hogy az ünnep napokat megelőző vasárnapon vagyis f. hó 22-én és 29-én az üzletek nyitva tarthatók.

Dajkaveszedelem. *Iktócs* József szegény napszámos ember, akit az Isten feleséggel és néhány gyermekkel adott meg. Napról-napra munkája után lát és megkeresi a kenyeret magának és családjának. Az asszony otthagya férje házat és beállt dajkanak *Hoffenreich* Károly gyógyszerészhez. *Iktócs* többször könyörgött az asszonynak, hogy térjen haza, mert gyermekei, míg ő dolgozik, az utcán tanyáznak, de az asszony nem akart hazamenni. E hó 19-én *Iktócs* elment feleségéhez és újra kérte, hogy menjen haza. Amikor látta, hogy kérése hiábavaló, nagy lármát csapott és feleséget kése nyelével elverte. Sebesülés nem történt és vizsgálat sincs.

Tolvaj vándorló. *Vrana* Mihály Bajáról Mohácsra utazott gyalogszerrel. Vele ment *Szabó* Lajos állítólag bajai 18 éves mérszáros segéd. F. hó 18-án meghaltak a szekesői révház kosarmájában és 19-én *Vrana* arra ébredt, hogy *Szabó* eltűnt és vele *Vrana* 34 koronája. A nyomozás folyik.

Tolvaj suhancok. *Léger* György, *Gibicz* Lajos és *Tokodi* János a rendőrség előtt ismert alakok f. hó 18-án d. e. fél 11 órakor *Schmidt* Márton háza előtt *Szabó* Mózes érszékessádi lakos kocsijáról két új lopokrócot loptak. Este 3/4 6 órakor *Schweitzerné* szatócis üzletéből 4 koronát loptak. Ugyanazon estén *Tadity* péktől egy cipőt emeltek el és kiürítették *Rossmann* H. vásártéri szatócis pénzes fiókját. A rendőrség vette őket gonдозás alá.

Fűszerkereskedőket érdeklí. Azon előfordult panaszok folytán, hogy a hetvásárokon különféle gyarmat és fűszerárakat bocsátanak egyesek áruba s ezzel a fűszerkereskedőket érzékenyen megkárosítják, a kereskedelmi miniszter 1899. december 12-én 63/VIII. 1899. sz. a. kelt rendeletét újítja föl, mely rendelettel kimondatott, hogy gyarmat- és fűszerárakat országos vásárokon bárki, tehát idegenben bárki is árusíthat, azonban hetvásárokon, mivel ezen árúk szorosabb értelemben véve elemi szereknek nem tekinthetők, csupán helybeli iparosok, illetőleg iparigazolványval bíró kereskedők által hozhatók fogalomba. A ki ez ellen vét, iparkihágást követ el.

Ablak beverés. Nincs nap, ill. este, hogy a Józsefvárosban vagy Istvánmegyében ne verjenek be pár ablakot. F. hó 16-án is *Süngen* Károlynak 4 ablakot verte be egy mulató társaság, amelyet a rendőrség kinyomozott és a rendőrségnek átadott.

Lopás. *Kerekes* Józseftől *Spitzer* Benő kertészétől még nov. hó 14-én ellopott két suhancz *Tacsó* és *Koczka* egy ezüst óráit. A teltesek az órával együtt f. hó 17-én megkerültak.

Lövöldözés. *Dugality* József f. hó 15-én d. u. 2—3 óra között összeveszett a Pásztor utcában a *Kellner* testvérekkel. A hármára összeesdődültek az emberek, közülük *Kovács Teréz* egy 11 éves kis leány. *Dugality* rá lött a *Kellner* fiúkra, de a lövés a kis *Kovács* leányt nyakszirtén találta és súlyosan megsebesítette. A vizsgálat folyik.

A „Budapest” huszonöt éves jubileuma. Ritka ünnepet ül közelebb a „Budapest” képes politikai napilap. Fenállásának huszonöt éves jubileumát. Negyedszázad az emberi életben is nagy idő. Hát még egy napilap pályafutásában. Hát még nálunk! S el kell ismerni, hogy a „Budapest” e hosszú negyedszázad alatt derekasan felelt meg hivatásának. Mindvégig hű volt kitűzött 48-as programjához, s emellett folyvást kitűnő hírszolgálat volt. Ennek köszönheti, hogy ma már az ország egyik legkedveltebb újságja. Ismerik és olvassák mindenfelé, s népszerűsége nőttön-nő. De nem is csoda; mert tagadhatatlan, hogy a „Budapest” fúrge, szemes, bátor, egyezőval igen jól szerkesztett újság. Vezérezikkeit legtöbbször orsz. képviselők írják, köztük *Kossuth* Ferencz, a függetlenség és 48-as párt nagynevű elnöke. Hírei frissek és megbízhatók; tárczarovatá nemesak szórakoztató, hanem

tanulságos is; régényei érdekesítők. Nagy előnye, hogy a fontossabb napi eseményeket sikerült kivitelű képekben is bemutatja. De előnye az is, hogy újkévek a lap minden naptart előfizetője egy díszes kiadású és tartalmas naptárt kap ajándékkul. Aki tehát egy megbízható s minden tekintetben kipróbált napilapot akar olvasni: annak bátran ajánlható a „Budapest”, amelynek előfizetési ára egy hóra 2 korona, negyedévre 6 korona, félévre 12 korona és egész évre 24 korona. Az előfizetések a „Budapest” kiadóhivatalhoz (Budapest, IV., *Sarkantyus-utca* 3. sz.) küldendők.

Irodalom.

Szell Kalmán, mint író. A *Könyv* című érdekes és változatos tartalmú új lap jelent meg, amely az irodalom eseményeiről, különösen pedig a magyar könyvpiacra nagyobb elterjedésre számított jelentékenyebb újdonságairól kívánja az olvasót tájékoztatni. A lap első számában olvassuk a következő hírt: A miniszterelnök nem sokára új alakban szándékozik mutatkozni Magyarországon előtt. Volt már pénzügyminiszter, most belügyminiszter és miniszterelnök; ismerjük mint államférfit, mint pártvezért, mint szónokot, — most meg fogják ismerni mint írókat. A miniszterelnök olyasmire vállalkozott, mint egyetlen elődje sem kísértett meg soha: politikai korszakhoz az életrajzról és esszajista babérrát fűzi. Megírja *Deák* Ferencz életrajzát a *Magyar Remekírók* nagy nemzeti vállalat számára. *Deák* életének megírására senki se hívatottabb nála, a ki *Deák* politikájának követője ma is, pártjának cszlópa volt, keresztelvényének ferje; a kinél *Deák* utolsó éveit is töltötte. Érdeklődéssel, kíváncsisággal nézünk ez életrajz elé, mely bizonyára díszere fog válni a *Magyar Remekírók*-nak és a magyar politikai irodalomnak. A *Könyv* című lapot mindenki ingyen megkaphatja, a ki a kiadóhivataltól (IV. Egyetem-utca 4.) egy levelező-lapon kéri.

A bajai kir. járásbírósnak ügybeosztása az 1902-ik évre.

A 73465/L. M. 1807. számú igazságügyminiszteri rendeletben foglalt járásbírósnak ügyviteli szabályok I. §-a alapján a vezetés alatt álló bajai kir. járásbírósnak ügybeosztását az 1902. év tartamára a következőképpen állapítom meg.

A bajai kir. járásbírósnak. 1902. január 1-től december 31-ig.

1. Mayer Károly kir. albiró mint a kir. járásbírósnak vezetője intézi: a) az előző ügyeket El lajstrom, b) sommás pereket A—G betűig Sp I. lajstrom.

2. Dr. Rácz Károly kir. albiró intézi: a) az egyeségi ügyeket Eg lajstrom, b) a fizetési meghagyási ügyeket ih lajstrom, c) a fizetési meghagyás megkeresési ügyeket Fm lajstrom, d) a sommás pereket H—R betűig Sp II. lajstrom, e) a lakbérleti ügyeket L lajstrom.

3. Fülöpp Gyula kir. albiró intézi: a) sommás pereket S—Z betűig Sp III. lajstrom, b) az összes végrehajtási ügyeket V. lajstrom.

4. Békelyi Iván kir. albiró intézi: a) a polgári megkeresési ügyeket M lajstrom, b) az anyakönyvi ügyeket A lajstrom, c) a polgári vegyes ügyeket Pv lajstrom, d) a rendes örökösödési ügyeket Ó lajstrom, e) az örökösödési és hagyományi bizonyítványokat tárgyzó ügyeket Ób lajstrom.

5. Dr. Hetényi Pál kir. albiró intézi: a) a vétés és kihágási ügyeket B lajstrom b) a vizsgáló bírói ügyeket Vb lajstrom, c) a büntető megkeresési ügyeket Bm lajstrom, d) a büntető vegyes ügyeket Bv lajstrom.

6. Temmer Jenő kir. albiró intézi: Baja város kivételével, a többi a bajai járáshoz tartozó 15 községre vonatkozó összes peres végrehajtási telexkönyvi ügyeket.

7. Romatka Jenő kir. albiró intézi: a) Bácsa város nem peres, az ügyvezető tabularis és ezen felül Baja városra vonatkozó peres végrehajtási telexkönyvi ügyeket.

II.

A bajai kir. járásbírósnaknál létesített három jegyzői iroda továbbra is fentartatik, vagyis:

1. Az I. számú jegyzői iroda kezelője Weisz Henrik írnok, ki egyúttal a kir. elnökkel közlő is, továbbá vezető a postakönyveket. Kezelő helyettes: Wieser Armin díjnok. Az I. sz. jegyzői iroda a bíróság székhelyében az 5. számú hivatalszobában lesz.

2. A II. sz. jegyzői iroda pedig a 2. számú hivatalszobában; a) a II. sz. jegyzői iroda kezelője Pernél István írnok, b) kezelőhelyettes: Kugler Nándor írnok.

3. A III. sz. jegyzői iroda a bíróság székhelyében az udvari vonalon levő 32. sz. hivatalszobában lesz. a) III. sz. jegyzői iroda kezelője Trapl István írnok, a ki ezenfelül közeli a polgári és büntető irattart, b) kezelő helyettes: Krikovszky József írnok.

III.

1. A polgári ügyekre vonatkozó összes panaszokat és szóbeli kereseteket szerdán délelőtt 9—12 óráig Dr. Rácz Károly kir. albiró veszi fel, hivatalos helyisége 4. sz. szoba.

2. Vétés és kihágásokra vonatkozó panaszokat és fejjelentéseket szerdán délelőtt 9—12 óráig a bírósági székhelyen 31. sz. szobájában Dr. Hetényi Pál kir. albiró, távollétében a mellé beosztott aljegyző veszi fel.

Ugyanott és ugyanazon időben vétetek fel a kir. törvényességi hatáskörébe tartozó büncselekményekre vonatkozó fejjelentéseket is.

3. Az egyeségi eljárára és fizetési meghagyásra vonatkozó szóbeli kérelmeket, vasár- és ünnepnap kivételével, délelőtt 8—9 óráig Dr. Rácz Károly kir. albiró veszi fel (hivatalos helyisége székhelyen 4. sz. szobája).

4. Polgári ügyekben idezős nélkül ügyük tárgyalása végett minden héten szombaton délelőtt 9—12 óráig Mayer Károly hivatalvezető járásbíró előtt jelenhetnek meg a felek.

IV.

Az I. számú jegyzői irodában a közvetlen felügyeletet alulról Mayer Károly vezető járásbíró,

a II. sz. jegyzői irodában a közvetlen felügyeletet Békelyi Iván kir. albiró és

a III. sz. jegyzői irodában a közvetlen felügyeletet Dr. Hetényi Pál kir. albiró gyakorolja.

A jegyzői irodák és a polgári irattár felek részére köznapokon délelőtt 10—12 óráig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 10—11 óráig vannak nyitva.

Ezen időn túl a jegyzői irodákban sem beadványok el nem fogadotnak, sem értesítések nem adotnak.

VI.

A gyűjtőszekrény a székhelyen folyosóján az 5. sz. szoba mellett van, kezelője Weisz Henrik írnok.

A gyűjtőszekrényből az iratok köznapokon délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor vétetnek ki, vasár- és ünnepnapokon pedig csupán délelőtt 10 órakor.

Az új ügyviteli szabályok hatályba lépte előtt folyamatban tett ügyekre vonatkozó beadványokat az I. sz. jegyzői iroda veszi át.

VII.

A telexkönyvi hatóságnál:

a) Az iktató hivatalban a beadványok mint eddig, úgy ezental is délelőtt 9—11 óráig, délután pedig 3—5 óráig adhatók le; értesítések azonban a telexkönyvi iktatóban csak délelőtt 9—11 óráig adatik.

b) A telexkönyvtárban értesítések köznapokon az ügyvédek részére délelőtt 9—12 óráig, felek részére délelőtt 10—12 óráig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 10—11 óráig adotnak.

c) A telexkönyvtár kiadóhivatalban és irattárban az értesítések köznapokon délelőtt 10—12 óráig, vasár- és ünnepnapokon délelőtt 10—11 óráig adotnak.

Baján, 1901. november 14.

Mayer Károly
Kir. járásbíró.

CSARNOK.

Üzenet.

Rózsaszínű felhők
Szállanak az égen,
Mit üzenjek velők?
Drága anyám, elkem.

Messze, messze délen.
Ahol meghíntek,
Egy kis falu felett
Ottan álljatok meg.

Szálljatok le szépen
Az anyai házra;
S sűrű könyvzúport
Hullassatok rája.

Mondjátok el neki,
Fia milyen árva.
Őt is mint a felhőt
Vihar úzi, hajtja.

Vidákovits Benő.

Asszony-fajta.

Írta: Bányász W. Edith.

I.

Egyhanguan, unalmasan teltek a napok, minden változatosság nélkül a kis fürdőhelyen, a hova pár hetre üdülni jöttem. Az első heten a kies fekvés, a sötét fenyesetek még csak lekötötték figyelmemet, a második heten már megszoktam, a harmadikon pedig az unalommak az a fázisa vett erőt rajtam, a mikor az ember kétségbeesetten vágódik egy kis zág, láрма után.

El is határozottam, hogy megyek vissza a fővárosba; összepakoltam s az utolsó délután a parkban töltöttem. A második adág fagyaltot nyeltem már, a harmadikadik cigarettánál tartottam és másodsor lapoztam végig unalmasan a kiolvasott újságot, midőn barátom — egyedüli ismerősöm, ki megosztotta velem a fürdőhely unalmasságát — sokajlentőleg szemcivél a hátam mögé intett. Önkenytelenül is hátrafordultam és abban a pillanatban a szemem sötét, ragyogó szempárral találkozott.

Magas, impozáns női alak haladt el mellettünk.

— Gyönyörű asszony — szoltam barátomhoz.
— Az a fürdőben az van róla elterjedve, hogy megközelíthetlen.

— Nem láttam még olyat; minden asszony elérhető, csak a módját kell érteni, hogyan férjünk a szívéhez, vagy hiúságához, — feleltem.

— Na, na! erről még a barátom is azt mondják, pedig az asszonyok nem ismernek el egyhamar valamit egymás előnyére. Különben is a multkor egy pesti gavallér, valami előkelő gentri-fiu, nagyon kerülgette, Persze, ecrementelenül. Ez bosszantotta és föltette magában, hogy nem tágit. Fogadott az asztal-társaságával és egyszer vacsoránál, midőn a szép nőttak láthatólag a fiatal asszonyt is elérékenyítették, felhívta ezt a gyenge pillanatot, valami ügyes frazissal odament, bemutatta magát és hívatkozva a szép asszony férjére, ki neki régi jó barátja, engedelmet kért, hogy helyet foglalhasson. A szép asszony haragtól szikrázó szemekkel, szinte haragosan kiáltott oda: „Nem ismerem az urat és nem is vagyok rá kíváncsi.” — Persze, a lefőzött gavallérnak másnap sürgős dolgai akadván, — elutazott.

Hja, az az illető a módját nem találta el; én nem járnék így s hogy bebizonyítsam szavaim igazságát, még egy hétig itt maradok.

Másnap az étkezésnél olyan asztalt kerestem, ahol szemben ülhettem a szép asszonnyal.

Kerestem a pillantását, de ő azt ügyesen ki tudta kerülni.

Harmad-negyednap, úgy látszik, bosszantotta a dolog, mert asztalt cserélt és feltűnően ignorált. Látszott rajta, hogy terhére van az érdeklődésem, de én nem tágtoltam.

Követtem őt sétáin, ellestem a pillanatot, a midőn udvariasan szolgálatára lehettem; láthatólag bántotta a dolog, mert egyszer barátinőjével sétálva, hallottam, a mint dühösen megjegyezte: ezt a tolakodó frátert nem tudom lerázni, szemtelenség a vakmerőség.

Ez, ha le is hűtött kissé, — de még inkább ingerelt. Nem kísértem már, de kerestem az alkalmat egyedül találkozhatni vele.

Egy kora reggelén, midőn még harmat rezgett a fűszálakon, kimentem az erdőbe, hogy a balszamos levegőt élvezzem.

Alig sétálok 5 perczig, midőn habfőhő pongyolában a szép asszonyt látom közeledni.

Lassan jött, vontatott léptekkel. Most láttam csak, milyen szép igazán. Hatalmas, telt alak, aranyzőke haja fődelenlél csillogott a napon; fekete szemei, szabályos vonásai, habfőhő rózsás arcával igazán elragadó jelenség volt.

A hogy odaért éleim, — pajkos mosolylyal megállt előttem.

— Magára haragszom . . .

— Én a meglepetéstől felelni alig tudtam.

— És miért?

— Egy tisztességes asszonyt a világ előtt beszéd tárgyává tenni, — mit gondol, a világ nem vesz semmit észre? es mit mondanának, ha én engedtem volna?

— Azt, hogy unatkozott.

— Oh, ez nem mentség; én nagyon félek a világ szájától és irtalmatlanul, kivétel nélkül kerülöm az ilyen tiszteletlen tolakodást.

Most már tisztában voltam ezzel az asszonnyal. Ez az asszony nem megközelíthető, csak óvatossá. — A világ előtt tisztán akar állani és ezt is inkább szeszélyből, mint önézetből, — máskülönben épp olyan, mint a többi, egy kis extravaganciával keverve.

— De nagyságos asszonyom, — engedje meg, ha oly gorbán őszinte vagyok, — minek köszönhetem azt, hogy a kegyellen, visszautasító pillantásokat oly bájos mosoly cserélte fel?

— Nem jött zavarba, mikor felelt.

— Mert most nem lát senki sem — és pajkosan ült le mellem a padra . . .

II.

Örökös vidám jókedvéről, pajkosságáról volt híres a szép Tahyné. Nem csoda ha az udvarlónak egész legiója rajongta körül folyton.

Egy-egy jó ötletet senki se tudott úgy szívőből megkacagni, mint ő. A supé-csárdás alatt pedig rendszeren három gavallér dőlt ki, amíg ő friss jókedvvel, fáradtság nélkül váltogatta őket.

Természetes tehát, hogy ez a jukker-természet sokának szemét szurt; az asszonyok úgy beszéltek róla, mint egy könnyelmű asszonyról, a kinek a nevét egy sokatmodó mosoly kíséretében szoktak kiejteni.

Szóval rossz hire volt, de ő azzal nem törődött.

— Én akkoriban huzártiszt voltam; a kisvárosi asszonyokat végig szűrtél, megakadt a szemem Tahynén. Tetszett nagyon ez a jukker asszonyka és huzár-virtus szerint erősen kezdtem neki udvarolni; könnyelmű hire után ítélve, biztam a sikerben.

— Ő pajkos kacagással felelt ömlégeseim, meg huzáros vicezeimre; — ezzel is különbözött azoktól a prude asszonyoktól, akik teltetett felhaborodással kérték ki maguknak — amíg más is hallotta. Ő olyan volt a nyilvánosság előtt, mint négyszemközt.

— Én nem tudom, miért, van az asszonyok között annyi ellenségem, hiszen nem bántok egyet sem, — sóhajtott fel nem egyszer.

— Úgy látszik, nem tudta, hogy elég különbnek lenni a többinél, hogy ellenségeket szerezzünk.

Nagyon jól mulattam körében, csak az bosszantott, hogy minden hódolójával egyformán bánt. Egyforma örömmel fogadta a virágokat, egyformán szívesen boldogodott, nevetett bármelyikünkkel.

— En azonban nem elégedtem meg ezzel az egyforma kitüntetésekkel.

Egyszer, midőn egyedül kísértem sétájára, megszólaltam:

— Mondja, szép asszony, a maga lelkületét kielégítik ezek a sablonos frázisok, unalmas bókák, a mivel udvarlói elhalmozják? Nem álmódott még soha egy szerető szívről?

— Hahaha! hiszen van, uram, akit igazán szeretek és akit nem adok oda a világ összes gavallérjaiért; azért, mert mulatni szeretek? Nem tehetek róla, a véremben van; az uram nem haragszik érte, tudja azt, hogy bizhat bennem, — engem pedig végtelenül mulattat a maguk ostobaságai.

— És mit szólna hozzá, ha azt mondanám, hogy szeretem nagyon . . .

— Aha! úgy huzár-módra, mi? Azt mondanám, hát szeressen, ha ez magának jól esik, csak nekem ne mondja meg, mert mindjárt vége a jó barátságának — és felesillanó szemekkel, kipirulva nézett a szemem közé.

Engem az a pillantás, a mely hátoríthatott is, elvakított, a vér a fejembe szállott és merészen átkaroltam a szép asszonyt, hosszú csokot lopva az arcára.

Hogy megváltozott ez az örökké mosolygó arc egyszerre; egy önézetében végig sértett dühös asszonynak, furiai haragjával lökött el magától és reszkető hangon kiáltotta oda:

— Nyomorult, takarodjék, hát „olyan” asszony vagyok én? vagy azt hiszi, hogy az uniformis elkábit? nyomorult — és a haragja őszinte sírásba fullt.

Engem ez az attack kijózanított és bocsánatot kérve, beláttam, hogy sohase szabad a látszat után itélni.

Hétköznapi emberek.

A „Bajai Hirlap” részére írta: Idem.

I.

Egy a közelmúltban történt, nagy port fölvert eseményt tárgyaltak a társaság férfi tagjai. Az intelligens, uri gazember esete elég bő anyagot nyújtott a vitaközönségre, amely hova-tovább mind hevesebbé lett. Az egyik párt erősen állította, hogy ilyen gazteltre igazi gentleman nem vetemedik és egyáltalán a műveltség kizárja az illetén való sülyedést. A másik párt ellenben azt hangoztatta, hogy minden ember, legyen az művelt avagy nem, alá van vetve érzelmének, indulatának, amelyeket nem lehet mindenkor egyenlő arányban tartani és éppen azért, ez érzelmek változékony hatása alatt, sokszor követhet el olyasmit, ami a gentlemanlike fogalmával össze nem egyeztethető.

Mindenik párt példákul iparkodott állítását megerősíteni, hírneves pszichológusokat citáltak, Darwin, Schopenhauer elveivel érveltek és e buzgalmuk közepette észre sem vették, hogy a hölgyek a zsebkendőjük mögé ásitóznak unalmukban, a lélekanalízis eme módozatai láthatólag legkevésbé sem érdekelték őket.

Egy fiatal fővárosi úr végre is észrevette a hölgyek elégedetlenségét és türelmetlenül csendet parancsolt.

Hallgassatok már el, Urak, hiszen így sohasem fogjátok egymást megérteni! A kettő közül egyiknek igaz van — hangzik a Salomoni ítélet. — még pedig magam is azt mondom, hogy intelligens ember épp úgy követhet el bállepet, amint hogy például egy a tucat ember közül is képes lehet nemes cselekedetre!

Mese beszéd —, vágott közbe egy élénk szemű asszonyka, egyáltalán nem tartom ezeket az embereket, az ő hétköznapi szűkeségükben, korlátolt életviszonyaik között, közönséges fölfogásuk mellett, nemes és szép tettekre képeseknek!

„Ugy?!” — mérte őt végig megütközve az orvos, aki nagy demokrata volt. — Ön tehát, asszonyom, nemes cselekedetet nem képzelhet el a gazdagság és jólét adta dekoráció nélkül? Hm, gratulálók e nézetéhez édes asszonyom! Am az élet az ellenkezőjét mutatja és a padlásszobák lakói között gyakoribb a hajlam és a tett az ilyen nem mindennapi cselekedetekhez!”

„Ugyan!” — vonogatta vállát hitetlenül a fiatal asszony.

— Ha nem untatnám Önöket, — folytatta az orvos —, hát elmondhatnék egy történetet, a honnan hiányzik ugyan a dekoráció, ahol a szereplők ugyan közönséges emberek, hanem azért, habár a tett maga törvénybe ütközik is, az indító ok olyan, hogy még a törvényszék is felmentő verdiktet hozott!”

„Mondja el, ugyan mondja el”, — nógatta őt egy kíváncsi leány.

Az orvos elgondolkodott, figyelmesen nézett az asszonyka szeméi közé és miután annak lenéző mosolya mögött ott látta csillogni a kíváncsiságot, hát — fölhajtott szíverősítőül még egy pohár konyakot.

II.

A fiu, akit különben Szabó Dénesnek hívtak, negyven forintos gyakornok volt az adóhivatalban. Aféle csöndes, szelíd ember, aki a társaitól annyiban különbözött, hogy mindég esinos és tiszta volt, a nyakkendőjét gyakran változtatta, a keztyűje mindig kifogástalanul fehér volt, a collegái gumyosan koldus mágnásnak csufolták.

Valahol a harmadik emeleten volt neki egy hórapos szobája és hogy e közönséges történelmek meglegyen a sablonszerű ize, hát a fiu annak rendje és módja szerint beleszeretett a szomszéd lakónő szép leányába. Megesett már ez másokon is, am a fiu komoly volt és becsületes és elgondolta, hogy is lenne hát, ha ő elvinné azt a leányt? Két nyomorúság össze véve, bizony csak megkészszerződik a nyomor és aztán hát ketten nyomorognának?

Mert a leány is szegény ördög volt, az anyja kegyetlen rosszul bánt vele és a fiu sokszor látta ablakából, mint jött föl vánszorogva a lépcsőn,

nehéz teherrel a hátán. Karcsu alakja meggörnyedt a súlyos teher alatt, halvány szép arcza, amely mindig búss, mindig szomorú volt, fájdalmas önmegtágadás látszott. Álmatag, szürke szeméi szelíden simogatták végig a fiut, ha elment az ablaka alatt.

Hej, bizony kicsordult a könny ilyenkor Szabó Dénes szeméiből nagy keserűségében és ha a saját tehetetlenségére gondolt, meg az anyja iránt érzett végtelen megvetés hatása alatt dühösen szorultak ököibe az ujjai.

— Ő mellette nem kellene ilyen nehéz munkát végeznie, a szegényes élet daczára is nyugodalmas lenne a sorsa, tovasuhanó, légies alakja megerősödve, halvány arcára rózsákat varázsolna az ő szeretetének nielegítő sugara . . . És aztán, majd csak előbbre viszi a jó Isten a sorsát, lenéz ő meg az ilyen szegény kishivatalnokra is.

El-elábrándozott, sentimentalis lett, mint egy gymnazista, átesett a szerelem minden kríziséen.

Még habozott, ingadozott az elhatározása, a nagy dilemma előtt tanáctalatlan vergődött a lelke, míg végre újév után, amikor is tiz forinttal emelték a fizetését, elszánta magát és csöndes hangon kitérta érzelmeit a leány előtt.

„ . . . Künn csipős szél kavargatta a sűrűn hulló hópeltyéket, benn a kicsiny szoba bizonytalan, kétes világítása mellett, elgondolkozva hallgatta a leány a fiatal ember szavait.

Megrázta tagadólág szőke fejét, két kövér könnyesepp hullt alá szeméből.

„Nem lehet, Dénes, nem lehet!”

„Nem lehet?!” — Dadogta elámulva, megdöbbenve a fiu —, hát nem szeret, Erzsi?”

„De szeretem —, mondta összekulesolt kezekkel a leány és éppen azért nem, nem tehetem!”

„Nem értem magát, Erzsi —, szólt bizonytalan hangon, szinte kétségbeesetten a fiu —, ha szeret, hát mi akadályozza? Az anyjától tart?”

„Nem félek az anyjától, de eszedem, nem faggasson, nem tehetem, értsen meg!”

„Eh, — fakadt ki indulatosan a férfi —, hát gyermek vagyok-e én, akit üres szavakkal elámit-hatnak? Tudni akarom az okot, érti Erzsi, akarom, hogy adja tudtomra!”

„De hát, mit is akarnék még megtudni? — mondá egyszerre elváltozott keserűségtől fojtott hangon —, a nyomorúság, a szegénységtől való félelem az, ami vissza tartja, kevés magának az én csekély személyem, nem akar velem egy nyomorúságos életet megosztani, ugy-e?!”

„De hát akkor, — pattant föl ismét neki dühödve —, miért bolondított, mit hitegetett, miért tett ilyen nyomorult? Hiuságból, asszonyi szeszélyből?!”

Föllángolt a leányarca, haragosan szikrázott a két szürke szem.

„Hogy mer velem így beszélni, — egyenesedett föl büszkén —, vigyázzon, ne feledkezzék meg magáról!”

„Oh, megtanít maga arra is, — sziszegte végtelen indulattal a férfi — ez rejtőzött hát a maga ártatlansága mögött? Ravasz kigyó a szelíd angyal helyett? Ha én ezt tudtam, ha sejtettem volna?!”

A leány szólni akart, de nehéz, száraz köhögés szakadt fel kebléről, mely egész testét megrázta, hirtelen ajkához nyomta a fehér kendőt és amikor ismét elvette azt onnan, két piros folt sötétítette el a fehér alapot . . .

„ . . . Végig-végig borzongatta a hideg a leányt, végtelen fájdalommal hunyta le szemét és lassu, szomorú hangon mutatta a fiunak: „Látja, Dénes, nézze, ezért nem tehetem!” És kitörő zokogással roskadt egy székre . . .

A férfi hátra tántorodott, a szörnnyü meglepetés a lélegzetét is elvette, csak bámult elhalmosuló szemekkel a piros foltokra, a melyek nőttek, irtózatossá nagygyá nőttek kaprazó szeméi előtt, forgott a szoba, tánczoltak előtte a butorok és e zavaros összevisszaságból egy zokogó leány alakja magaslott ki, mint egy szentté, mint egy mártýr és a fiatal ember lesülyesztett fejfel, ingadozva, megsemmisülten, megsemmisülve sompolygott ki a szobából . . .

III.

Egy lépésnyire volt a fiu szobája, mégis sötétedett, amikor csapzott hajjal, átfázva, hóval borítva bevetődött a szobájába. Maga sem tudott volna számot adni, meddig tévelygett künn a hideg folyosón, csak belcvetette magát a székbe, forró fejét, amely úgy lángolt, mint egy égő petroleumos hordó, két keze közé fogta és mozdulatlanul bámult bele a pislogó tűzbe. Az agyveleje zugott, kalapult, a torka kiszáradt, a hőség állta el minden tagját és ő ült, ült némán . . . A szoba teljesen besötétedett, a kivilágított utcáról halovány fény szűrődött át a befagyott ablakon, a falakon hosszú, rémes alaku árnyak rajzolták le mozgó alakjukat és a fiu csak ült . . .

„ . . . A szomszéd szobából haragos szováltás hangjai hatoltak át, Erzsi anyja kezdett ki megint a leányával. Eleinte gyengéden beszélt hozzá, bebizsgáló hangon, mintha valamire rákának venni, aztán mind hevesebbé, haragosabbá vált a hangja, közbe-közbe kihallatszott a leány elutasító szava, csöndes zokogása . . .

A fiu eleinte értelmetlenül, gondolkodás nélkül hallgatta, aztán figyelni kezdett, előre hajolva, kigyult arccal. Oda nyomta fülét a vékony fal-

hoz, amelyen minden szó, minden sóhajzás áthalatszott.

És amint ott hallgatódzott, végtelen megvetés tükröződött arcán, emelítő undor fogta el és megrázkóda fordult el a faltól. „Oh, hát ez a becsületesség, ez a tisztesség. — esikorgatta össze fogait fektelen düheben —, ilyen asszony, ilyen anya!”

A leány ezalatt halkán imádkozott, hogy meg ne hallják anyja szavait a másik szobában. Aggodalmasan nézett az ajtóra, könnyörögvé kérlete az anyját: „Halkabban, kérem, anyám, ha Dénes meghallaná!”

„Ugy, hát már Dénes!” — csattant fel az asszony rikácsoló hangja, hát már ennyire vagyunk!? Emiatt az éhenkórász, hitvány ember miatt utasított vissza a legjobb ajánlatokat? Ostoba teremelés, vigyázz, mert korbácsesal verem ki belőled!”

A fiu véresre harapdálta ajkát, vad láng gyúlt ki a szemében.

„Ha megfűti, — sziszegte sötétén —, ha meg meri ütni, lelővöm!”

E pillanatbaa éles, fájdalmas sikoltás hallatszott, aztán tompá zuhanás, mint mikor valakit földre tepernek.

A férfi egy ugrással az ajtónál termelt, vérbe borult szemmel vágta ki maga előtt . . .

Mikor a lövés zajára a szobába tödultak a házbéliek, a brutális asszony ott hevert a földön. Szabó Dénes pedig halottápadtan, de teljesen nyugodtan állt ott, revolvere még a kezében volt. Eldobta magától és a fél ajtút leány elé térdelt, annak reszkető kezét esdekelve, könnyörögvé vonta az ajkaihoz: „Meg tud-e bocsájtani Erzszi?”

Az a gyengéd szorítás megnyugtatta, derűs arccsal, ellentállás nélkül engedte magát elvitetni . . .

Barna kis lány . . .

Barna kis lány gyöngyajakad

Azt súgta meg nekem,

Olyan vagyok a szívedben,

Mint a nap az égen!

Az anyém meg azt felelte,

Oly igazán, híven,

Menybolt leszel te énnekem,

S rajt' fénylek majd szépen.

S ha nap volna a szerelmünk

Sohsem lenne éjjel;

Világíték én fölfelel,

Őrök lánggal, fénynyel!

Vidákovits Benő.

Karácsonyév.

A „BAJAI HIRLAP” eredeti tárczája.

Írta: Tóth László.

A haloványarcú szép fiatal asszony reszkető kezekkel aggatta tele a karácsonyfát mézeskalács-csal, cukorkasüteményekkel, apró gyertyáscsúkkal, melyek világa tündéri fényvel csillogott vissza az aranszálakról, melyek pazarul voltak elhintve a zöld ágakon.

Majd csendesen, lábujjhegyen oda ment az ágyhoz, karjára vette kis fiát, ki összecsapva kezeikéit tapsolt örömben, mikor a fénycsíkban uszó fát meglátta.

De a szép, bánatos arcú asszony nem látja gyermeke örömet, nem érzi annak ártatlan kedvtelését, ráneve meghalt az öröm, mert ő nagyon, de nagyon boldogtalan. És lassan két gyémánt-szem szökik az égszínkének szemekbe és végig peregnek a halovány arczon.

A gyermek csodálkozva néz anyjára, majd rajta is erőt vesz valami kínos sejtélem és ő is sír, a fájdalom érzete nélkül.

Karácsony és könny, öröm helyett bánat . . . Künn hull a hó sűrűn, nagy pelyhekben. Karácsony esteje van ma, s az emberek sietnek a templomba, mindenki örül, vigad, hogy megérhette e szent napot, melyen a béke szállt le a bűnös földre.

Benn a szobában barátságos meleg, fenyár, könny és szomorúság . . .

A gyertyák végre is leégnek, a gyermek elálmosodik, s anyja lefekteti szep csendesen, hadd almodjék szegény az igazi boldogságról, melyben itt nem részesülhetett.

Majd az ajtóhoz megy, hallgatózik, s fájdalmas sóhajjal sutogja:

— Még sem jön! még ezen a szent estén is távol van! Vajjon hol lehet e dermesztő téli éjszakán?!

Nem mer rá megfelelni, pedig tudja, érzi szerető szíve, hogy férje tiltott uton jár . . .

Eloltja a még égő gyertyákat; sötét lesz a szobában. Oda ül a barátságos, meleget sugárzó kalyha mellé, fejét két kezébe hajtja, s elabrándozik a múlt édes boldogságán, s a jelen örömtelen sivárságán . . . Tévelygő gondolatai vissza-

szállnak a múltba, mikor még mint leány ő is a karácsonyfa mellett szerető szülei körében örülhetett e szent ünnepnek. És ez nem is volt olyan régen! Mindössze csak három éve. Igen, három éve, hogy megismerte férjét, Zsolnay Ákos. Akkor is úgy esett a hó, zúgott a szél, talán jobban, mint most. Apa, anyja és ő a karácsonyfa mellett állottak, mikor kinyílt az ajtó, s belépett rajta Ó. Ruhája tele volt hóval, hosszú göndör haja csapzottan lögött arcába, s azt mondta, hogy a hirtelen jött csunya idő kergette be hozzájuk. Vadászni volt, eltévesztette az utat, ezáltal bolyongásában a mi kastélyunkra akart.

Átym szívesen fogadta, legalább volt akivel eltarokkozhatott. Anya és ő nézték egy darabig a játékot, de anyja elálmosodva pihenai ment, ő pedig mintha soh'sem kellene aludni, fenn maradt sokáig, míg a játék tartott. Nezte azt a szép férfiarcot, melynél életében soha szebbet nem látott. Mikor tekintete találkozott Ákos éjszötét szeméinek sugarával, szegénylősen sötétte le szeméit, areza lángba borult, s úgy érezte, mintha kiakarna csattanni a pirosságtól . . . Mikor nagy későn szobájába tért, sokáig nem tudott elaludni. Már az ébredő hajnal sugarai ott járszottak a zöld függönyökön, mikor elszenderült; de a pajzán álom, mely ébren tartotta, most is ingerkedett vele . . . Mint boldog menyasszony lépett Ákos karján a templomba, s a lányok irigy szeméi mind csak őt, s az ő daliás völegényét bámulák . . . Az ötároslapoz mögül azonban egy dült leányarcz villogtatta feléje sötét szeméit, s a következő szavakat kiáltotta: „Elraboltad völegényem, én meg elrabolom férjedet!” — s a mint a pap kieserélni akarta a gyűrűket, ez a fej süssá változott, közéjük csapott és Ákos gyűrűjét magával vitte . . .

Ekkor fölébredt, s úgy látta, hogy rózsaszín párnája egészen vizes a rahullatott könnyektől.

Könnyebbülten sóhajtott föl: „Csak álom volt!” (Igen, de hátha folytatása is lesz . . .)

Ákos másnap, harmadnap is ott maradt, míg a csunya idő tartott, s mielőtt elutazott, megígérte, hogy nemsokára ismét eljön.

De elmúlt egy hét, két hét. Ákos még sem jött.

Szíve lázasan ugrált keblében, félt, remegett még a gondolattól is, ha elfelejtene. Pedig milyen tiúesen nézett reá mikor elbucusztak, mily édes, lelket behizelgő hangon beszélt hozzá. Várta, mindig várta, hogy majd talán ir, de hasztalan, a várva várt levél nem jött! . . .

Egy nap apja, — ki régen látta már szenvedő arcát és sejtette titkolt bánatát, így szólt hozzá:

— Ma este eljön Zsolnay ur, fontos megbeszélni valója van velem — a mint írta, te addig maradj szobádban, míg szólítalak!

Sírni szeretett volna örömben. Ákos eljön, s apával fontos megbeszélni valója van. Oh mi is lehetne az a fontos megbeszélni való más, ha csak nem . . .

Arcaza a szüziesség bája gyenge pirt varázsol, nem meri tovább gondolni, fél önmagától, fél, hogy az a nagy boldogság megöli, melyről annyira himporos álom, rhytmikus érzélem született.

Este csakugyan megjött Ákos. Ó a folyosó ablakából nézte, a mint kiugrott a szüából, s felsietett a lépcsőn. A mint a gáz alatt elhaladt, fény esett arcába, mely dült, haragos vonásokat világított meg.

Eleinte visszarettent, de a szerelem legyőzte a félelmet, s ilyenek képzelte a haragvó felistent, a ki szélben, viharban, hóban eljön, hogy . . .

Ó akkor bemenekült szobájába, s alig várta, hogy apa hozzá jöjjön. De nem jött. Már az éjfélt is elverte, mikor az udvarból felhangzott a szán csengőinek csilingelése. Kínos sejtélemtől üzetve odarobant az ablakhoz, felszakította, s a holdvilág fényénél csaknem kövé dermedve látta, a mint Ákos a szüába lép, s elhajtat . . .

Hogyan?! Hát nem értete jött? Vagy talán azért jött, hogy újabb gyötrelembe ejtse?

Kétkedés, tépelődés és a szerelemfeltét kinja közt virradt föl a nap, a nélkül, hogy ő egy pillanatra is lehajtott volna fejét.

Reggel apa állított be hosszú, szomorú arczczal, s minden bevezetés nélkül azt kérdezte tőle: — „Szereted-e Zsolnay Ákosat úgy, hogy neje tudná lenni?!”

Igen, ezt kérdezte világosan, tisztán emlékszik rá, mintha ma lett volna. Még arra is emlékszik, hogy apa szemében könnyek csillogtak, s ősz szakállja egészen nedves lett.

És ő mit felelhetett volna reá most, mint a mit szíve diktált; kérdeztek és ő megfelelt. Ha nemmel felel, akkor arczáról olvassák le, hogy hazudott. Hirtelen jött a kérdés, s ő nem akart kitérő választ adni. Vajjon miért?! Talán bűn az, ha valahit szeretünk?!

Apá ekkor hozzá lépett, homlokon esőkolta, s azt mondá:

— „Legyen akaratod szerint. Ne legyen okod soha megbánni. Zsolnay tégnap itt volt, megkérte kezedet és én neki adtalak. Ugy is tudtam, hogy szereted.

Ekkor ő apa keblére borult, s boldogságában sírva fakadva csak ennyit tudott mondani:

— „Én vagyok a világon a legboldogabb!” — Azonban különösnek tartotta, hogy Ákos oly gyor-

san határozott, a nélkül, hogy őt megkérdezte volna. Szerető, gyengéd lelkével megérezte, hogy valamit titkolnak előtte. Akkor azonban nem tördött vele, oly hirtelen történt minden, még az esküvő is, hogy ideje sem maradt a gondolkozásra.

(A szegény asszony nem is sejtette, hogy mit rejtegetnek előle. Atyja tudta, hogy szereti Zsolnayt, ki hozzá azon a bizonyos estén kölcsönért fordult „becsületebeli” adósságot kiegyenlített. Az öreg ur azonban csak azon föltételek alatt volt hajlandó Zsolnay kérését teljesíteni, ha leányát feleségül veszi. Zsolnay belemelt a visárba, hogy magát megmentse, pedig volt már menyasszonya, kit szívének minden érzésével szeretett, s a ki őt viszont szerette.)

— Ah, de mily rövid volt a boldogság, röpké álom, mely a mint jött, oly gyorsan tova lünt. — Fűzi tovább gondolatait a fiatal asszony . . .

A mézes hetek után furdőre mentek és itt kezdődik az ő boldogtalansága . . .

Egy délután, mikor sétálni mentek a kies „Ringó” partjára, találkoztak egy nővel, a kit ő már látott valahol . . . igen, a templomban, az ottárnál . . . meduzafo . . . a sas . . . oh, ő az, ő akarja elrabolni férjét. Szédules környékezte és erősen megszorítva férje karját, így szólt hozzá: — „Nézd, nézd Ákos, mint bámul reám e nő, mint szúr a tekintete, az ügyvelőmig hat . . . Menjünk el kérlek immét. Azt sejttem, azt sugja nekem szívem, hogy e nő még sok keserűséget fog nekem okozni . . .”

Férje megretent szavaitól, jól látta őt a mint elpirul, s azt is látta, hogy sokat mondó pillantást váltott azzal a másikkal . . .

Ah és ezután? . . . Vége lett a verőfényes napoknak, az öröm hajnalfényének. Az ő boldogságának egén korán lett alkony, anélkül, hogy nappal lett volna. Alighogy megszületett, máris meghalt . . .

Ákos nap-nap után későn jött haza, sokszor egész éjjeleken távol volt, s ha szerető hitvesi hangon kérdezte, hogy hol volt, nagy közönyösen ezt felelte rá: „A dolgomon”.

Ah, mint sértettek e szavak galambszelid lelkét, de türt. Várta, hogy férje szíve ismét vissza fordul hozzá, ha látja az ő bánatos, hervatag arcát . . .

Várt, mindig csak várt. Közél egy éve várja már boldogsága visszatérését, de hasztalan.

A mai estét akarta felhasználni, hogy itt a karácsonyfa előtt, kis fiával megkérje, hogy ne haragudjon reá, szeresse őt úgy, mint az első napokban. Vége, örökre vége van . . .

(Pedig ha tudta volna, hogy az ő hön szerett férje már az első napokban megelszaj, akkor, mikor a legnyújásabb hozzá, hogy az a hős, győzhetetlen lovag, alig várja ezt a pillanatot, mikor ölelő karjaiból megszabadulva, annak a másinak keblére fusson, kitől várta az életet, az édent. Ha tudta volna, hogy pénze kell és nem a szerelme.)

. . . Hosszu, kínos sóhaj hagyja el keblét, s meglörten emelkedik föl a pamlagról.

Az őra vontaapra veri el az éjjeli tizenkettőt, s a mint a lámpást meggyújtva belepillant a tükörbe, megijedtt attól a sápadt, dült arcztól, mely reá bámul . . .

Szeméi, azok a drága kék szemek, fénytelenül, meglörten nézték azt a szenvedő alakot, kinek már csak az árnya lézengelt a hajdani szépségéből . . .

. . . Odatámolyog gyermekéhez, kinek arczán az égi derű mosolyogva vonul végig . . . alighanem az angyaloktól almodik. Főléje hajlik, s így marad sokáig, nagyon sokáig . . .

. . . A folyosóról léptek hallhatók.

A fiatal asszony felriad merengéséből, arczát az öröm pirja futja be, kezeit szívére szorítja, s gyönyörölgő suttogja: Ez Ó! Tehát mégis hazajött! Mégis csak szeret, engem szeret egyedül!

Odarohan az ajtóhoz, felszakítja, s örömsikolylyal veti magát belépő férjére, anélkül, hogy észrevenné azt a másikat, ki szintén a szüába lépett.

— Én édes uram, én üdvösségem, csakhogy megjöttél, — suttogja boldogan a fiatal asszony, Zsolnay azonban lefejtí magáról szép karjait, s így szól:

— Legyen eszed, Ágota. Vendéget hoztam ma estére, régi ismerős, s akarom, hogy jól érezze magát.

A fiatal asszony csak most vette észre, hogy más is van a szüában. Oh, de ekkor szép piros arca elfehérrült, teste megremeg, kicsi kezi ököibe szorulnak, szeméi villámokat lövelve, tapadnak arra a másikra, arra a . . . meduza főre . . . a sasra, ki minden boldogtalanságának okozója. Hogyan, még ide mert tolakodni, család! szentélybe, erkölctelen életével megmetyelvezve, hités urának életét! És ezt a minden nőieségből kivetkezett nőt, ezt a perditált fogadja ő be lakásába. Férje, az ő szerető férje kívánja így. Nem és szászor nem. Ezt nem fogja megtenni. Erzi, hogy itt az utolsó pillanat! Ha erőlyesen föllép, — talán visszazserezheti férjét! Ma még a magaslaton áll, holnap már ki tudja . . . Szelid lelkét előnti a gyűlölet fekete árja, s mint egy haragvó ungal lenyélből kilelve így kiált:

— „Ki innen, ki innen e házból!” . . .

De az a másik csak mosolyog győzelmenek

biztos tudatában. Övé most a hatalom. Ő kormányozza most azt a gyenge férfit, ki szerető hitvesét oly rútul elárulja. — Büszkén, ajkbigygyesztve így szól Zsolnayhoz:

— Uram, hallotta e sértést?! Én megyek, de... Par lépést tesz az ajtó felé, de Zsolnay eléje ugrik.

— Asszonyom, Ön marad! Ágota, — szól oda nevének Zsolnay —, kérj bocsánatot e nőtől, kit most megsértettél. Parancsolom, mert különben...

Mintha gyilkot dőftek volna a szegény asszony szívébe, úgy hatottak rá férje szavai. Lelke azonban megizmosodik. Erzi, hogy itt a döntő pillanat, s csak annál emelkedettebb hangon ismétli:

— „Ki ianen, el innen perditá!”

De ekkor ferje, — kinek testen-lelken e buja nő uralkodott, durva hangon kiáltja:

— Asszonyom, e perczőt fogva utaink elválnak. E ház az én házam, reményem tudni fogja kötelességét! — Ön pedig Clarisse, fordul oda udvarias bókolással a hölgy felé, merem hinni, hogy meg van velem elégedve?! Ohaja szerint cselekedtem!

— Hiszen csak ezt akartam, — suttogja győzelemittassan Clarisse. Visszahódítottalak magamnak azon a napon, Karácsony éjjelén, attól, ki téged tőlem elrabolt — és kéjes borzongással, fuldokló csókzömmel öleli át a férfi nyakát, s dönti le a puha pamlagra...

A haragvó angyal, a szép fiatal asszony összeesik; szemei üvegesedve merednek az ölelkező párra. Kimondhatatlan érzés vesz erőt rajta; kiáltani szeretne, de szava benn reked; térdei megcsuklanak, de minden erejét megfeszítve, fenntartja magát. Neki innen most mennie kell. Mennie a házból, hol az édent vélte feltalálni; mennie egyedül...

Nem, nem egyedül.

Gyermekét hirtelen felkapja a böleséből, s aztán a mint egy van, pörén öltözötten, kitámo-lyog vele a téli éjszakába, szélben, hóvihárban, dermesztő hidegben megy előre, czél nélkül, messze, messze... elúlván, kitagadva Karácsony éjjelén...

Az én két legkedvesebb barátomról.

(ÉLETKÉP.)

A „Bajai Hírlap” részére írta: **Beyer Károly.**

Megigértém az én két legkedvesebb barátomnak, hogy alakjaikat ez újságban néhány vonással lekapom s nekik bemutatom. Ime, ígéretemet most beváltom. Nem tudom, mennyire sikerült e törekvésem, de azt tudom, hogy rajzomhoz a legpompásabb és legeredetibb két alakot választottam.

Az egyik az óvatoss, síma lutheránus megtestesült példaképe. A másik törülmetszelt kiskunsági kálmánista, abból az érdekes fajtából, akit a nagyvárosi élet szokásai és a szalók levegője sem vetkőzhetett ki eredeti alakjából. Mindkettő pedig alapjáiban véve a legjobb és leghívebb pájtás.

Ha most a két pájtás úgy véletlenül meglátná az előre idevetett néhány vonását, tudom, hogy elmenne a kedvem a további pingálástól. Mintha csak lánám a tekintélyes lutheránust, amint tudós fölnyenyel és őszinte sajnálkozással végigmer s imígy kezd simogatni:

— Kántor, kántor már megint mibe ártod magad? Magos az neked, amibe kezdted! Ilyet nem tanítanak ám a tanítóképzőben!

Bezzeg nem úgy a kiskunsági! Ez daliás alakját kihúzza s érdekes fejét felém vetve ekkör zsörtölődne:

— Kedvös kánt'ram, de mög-mögvalogatja a szavakat, akárcsak a rangos kis lány a kérőt! Beszéljön csak úgy, mint hétköznap! Lássá-e, én nem sokat nyalogatom szájbamba a mondókámat, hanem kiköpöm szőröstül-bőröstül, mint a kölk kutya a bevőt dögöltt egerőt!

Erre aztán megcsipkedné államát, átkarolna s jóízűen felkacagna...

De keressük fel immár a két fiatal urat a legalkalmasabb időben, tudniillik este, mint a kiskunsági mondani szokta: „hévatal után”. Együtt sétálgatnak ilyenkor a főúton s várják a kántort.

Megérkezésekor a lutheránus hideg méltósággal nyújtja felém keztyis kezét s fogai között leereszkedőleg sziszegi:

— Szervusz!

A kálmánista csakhogy a nyakamba nem ugrik.

— Isten hozta, kedvös kánt'ram! De régön (!) láttam! Hát hogy-mint van?

S a kölesönös üdvözetek után hangos tere-fere között röni kezdjük a fútat.

A lutheránus azonban csak olykor-olykor vegyül a társalgásba, mikor már meg nem állhatja, hogy az összegabalyodott eszmék tisztázására tudományának nyomatékát latba ne vesse...

De ime ismerős, szép úrihölgy közeledik.

A lutheránust mintha kieserélték volna. A szokottnál méltóságosabb és szellemesebb arczót ölt, nyakát vállai közé húzza s elegáns mozdulatokkal libeg előre, majd kecses meghajlással köszön:

— Kisztí hende!

A kálmánista ellenben fejét még jobban felveti, alakját kifeszíti s oly kurucz léptekkel közeledik a szép hölgy felé, hogy a föld csak úgy reng vele. Szemeiből tüzes szikrák lövelnek a reamelt szép szemekbe, miközben dörgő hangon odaveti, hogy:

— 'esés jó estve adassék!

S mennyire tetszik neki, hogy köszöntését a piruló szép arcz derült mosollyal fogadja!

— Nini, mondja, mily kedvös és szívős a kicsike!

— De nem annyiban van ám az, ellenkezik az ígry lutheránus, hanem nálunk nem szokás ám az afféle „esés jó estve”.

— Mit?! — tüzeskedik a kiskunsági, hát akinek nem tetszik a szőrönésés jó estve, legyön hát annak szőrönésés! De te is szőrönésés vagy, ha azt hiszöd, hogy a fehér-népség előtt a nimet rongyát köll rázogatnod! Jobb volna ahelyett, ha többet mozgatná a czinöge-testödet, hogy több magyar vértus férne belé! Mert sora van a sornak, ugyan möglátszik ám rajtat az örökös koszinözás!

— Nem igaz kánt'ram?

— Igaz, mondom.

No, de több se kell az én büszke lutheránusomnak! Csap ám erre olyan lármát, hogy van mit hallgatni! Lélekzetvétel nélkül csatog: Hogy ő ilyen „felműveltségű” kántor jóváhagyására mit sem ad. (Szerinte ugyanis a „teljes” műveltség a végzet jogásznál kezdődik.) Hogy ő kikeri magának a „czinöge-testü” kifejezést, mert ő nem azért szolgált három évig a császárt (a Kéménysepröteuzában.) Hogy ő Kolozsváry Kiss Istvánoktól nem kér leezkéket; hogy ő neki éppenséggel nem imponálnak a kiskunsági vastagnyakú kanászok; s hogy ma már nem a kiskunsági bikában látják a magyar virtus mintaképét... és így tovább.

Jó ideig hadakoznak így változó szerencsével s mialatt igazságuk kölesönös behozonyítására már egymásnak „társadalmi állás”-át, illetőleg „hévatal”-át is latba vetettek, — tehetetlen dühök villámütze belefut a közös villámhárítóba; — szóval a kínos szellemi tornának a szegény kántor iszsza meg a levét.

No még egy-két jellemző vonás a lutheránusról, aztán egy-kettő a kálmánistáról, — s készek a képek.

A lutheránusról ugyanis elmondhatjuk, hogy igazi diszkrét, gavallér fiatalember, aki mindig nyakig begombolkozva jár, s akinek fejebűjén a tekintély és a tisztelet diesőtől fénye ragyog. S ő diszkrét, gavallér voltát híven megörzi akkor is, mikor néha kicsit kirüg a hámból. Mert — hiába, kérem, emberek vagyunk — nála is megtörténik ám ez olykor-olykor. S mialatt ilyenkor hű pájtása, a kiskunsági, felöntve a garatra, tudj' Isten hány-szor körüljárja a vigalom termét s nagyokat kurjantva, szabaddá tesz mindent maga körül, addig a nagy tekintélyű lutheránus egyik kezével fejét megtámasztva, a másikkal finom, vörhenyes bajszkáját pödörgetve, csak csendesen, de jelentőséggel pislog; olykor-olykor egyet höripint poharából, vagy a ezigány notáját dudoraszva, üti hozzá a taktust — az asztal alatt. Néha-néha pedig titokzatos arcczal magához int egy-egy morét s kékhasú bankót eszúztatva markába, fülebe sügja:

— Szeretsz-e testvér?

Persze a more égreföldre esküszik:

— Szeretem a tekintetes urat, mint a sivem rájkóját!...

Hát a kálmánista másának mi legyen az utolsó vonása? — Igaz, ni! Nem szabad megfélekednünk az ő rettenhetetlen bátorságáról!

— Kedvös kánt'ram, mondja nekem sokszor, nem félök ám én sem a szép asszonytól, sem az ördögötől! (A szép asszonyt előre teszi.)

Mikor néha kiesal a határba „magyar vértust gyűjteni”, rémséges meséket hitel el velem a kiskunsági esendéletből. S mialatt a rettenetes történetek hallatára minden hajamszálta az égnek mered, ő nyugodtan, mosolyogva batorit:

— Ne féljön kedvös kánt'ram, míg engöm lát!

Amire csakugyan megújászkodik bennem a már kiugrani kész lélek.

De mondhatom, van is kire támaszkodnom!

Mert amellett, hogy rettenhetetlen hős az én hű védöm, még nyomatékos védelmi eszközökről sem szokott ám megfélekedni. Mintha csak naponta meg kellene küzdenie a hétéfű sárkánnyal. Hogy a tekintélyes füttykösöl és a beretva-éles „vadlő”-ről ne is szójalg, hát akkora forgópisztolyt hurezol állandóan a nadrágszíján, hogy az bátran beillenek holmi jóféle ősi mardálnak.

Tessék ezek után belekötni.

Pedig ő halálmegvetéssel egyenesen szomjú-hozza a veszedelmes kalandokat.

Mindjárt ismeretségünk elején ugyanis arra kért, mondanám meg neki, mint jövevénynek, hogy melyik a mi határunk legveszedelmebb pontja. Megütöktem. Soha ilyen még csak eszembe se jutott.

Hosszas tusakodás után végre annyit mertem megjegyezni, hogy talán a mi vidékünkön nincs valami különösen veszedelmes hely.

De ő nem látított.

Addig-addig kutatótt, míg végre rájött, hogy nem is kell tovább mennie, hisz itt van a vasúti kert, elég veszedelmes hely az is úgy estéknént. (És sok tekintetben igaza is volt!) Majd megmutatja ő ott, hogy ki a kiskunsági fi!

A felfedezést és a szándekeket a tett követte. Egy nap este-felé, „hévatal után” a füttykösöl, a „vadlő”-vel, meg a mardályaly fölfegyverkezve, megindul a rémes hely felé.

Odáérkezve, elszánt, komor tekintettel kezdi méregetni az utat.

Egyszerre csak — uramfia — tompa koppanás reszketteti meg közelében a levegőt. Majd hogy föbbe nem költintotta valami.

Egy gondolat villan át agyán:

— Ez támadás!

Füttykösét göresösen megmarkolja, mardályahoz kap és rohan a tett színhelye felé.

Megáll egy bokor előtt, piszkálgatja füttykösével, miközben háromszor hangosan kiáltja:

— Ki vagy te beste lélek?!

Semmi nesz, csak olykor a szél üvöltve felsivít.

Mire hősünk eleresztve mardályá agyát, elégedetten mormogja magában:

— Elinalt a gazembér!

S büszke nyugalommal haza felé ballag.

Bezzeg másnap volt mit halgatnunk a híres és veszedelmes kalandról nekem, meg a „czinöge-testü”-nek. A „czinöge-testü” pedig alamuzsi gonoszsággal felém sandít, de a világért sem árulná el, amit a rossz nyelvek sutnogtak, hogy tudniillik az a beste lélek, aki hősünk ellen tegnap oly veszedelmes támadást intézett nem lehetett más, mint — közelében egy fáról lehullott ártatlan vad-gesztenye-szem.

Ime, kész az utolsó vonás is. Most már bemutatathom a két képet tulajdonosaiknak. Az aztán egészen más kérdés, vajjon tetszik-e majd kinek-kinek az ő képmása...

Köszönetnyilvánítás.

Folyó hó 15-én a bajai izr. hitközség tekint. Elüljárósága által nekem rendezett 25 évi működési

Kántor-jubileum

alkalmával nagyfoku meghatottságom folytán jötevéimnek és jóakaróimnak halámat nem bírván kifejezésre juttatni, ezuttal van szerencsém szeretetteljes megtisztelésükért szívem legbensőbb köszönetét nyilvánítani.

Kelt Baján, 1901. december hóban.

Kiváló tisztelettel

Braunfeld József
kántor.

Nyilttér. *)

A 'egjobb és legerészségesebb
üditő-ital,
nyel mint asztali ital különösen kedvelt és borral, oga-
caekal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitünő ízű
vegyületek ad : a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legítisztább ögrényes
SÁVANYU-KUT

oltja a szomjat, hűst és felrűst egyaránt. A legjobb
szer a nyári hőség tikkasztó hatásá ellen.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

HIRDETESEK.

12244. szám.
tkvi 1901.

Árverési hirdetemny.

A bajai királyi telekkönyvi hatóság közlirű teszi, hogy az árverést **Dr. Nicolaus Béla** bajai ügyvéd végrehajtónak **Csatics Antal** szántóvái lakos végrehajtást szenedvett elleni végrehajtási ügyében 273 kor. 46 fillér tőke, ennek 1900. márczius 2-ik napjától járó 8% kamatai, 72 korona 96 fillér eddigi, 16 korona 30 fillér ezuttal és a még felmerülő költségeknek, nem különben csatlakozott Szraktyi Sima 108 korona 92 fillér tőke és járuléki iránti követelések kielégítéese végett az 1881. évi LX. t.-cz. 144. és következő §§-ai alapján a szabadkai kir. törvénykezéhez tartozó bajai kir. járásbírószág területén levő, a szántóvái 707. sz. betétben végrehajtást szenedvett nevén felvett I. sorsz. 390. hrsz. 127. sz. házas beltelekre 800 korona kiküáltási árban ezennel elrendeli és annak 1902. évi január hó 14-ik napjának délelött 10 órájt kítűzi (Szántóva községküzánál), a midőn a fennebb körülírt ingatlan a kiküáltási árón alul is eladattni fog.

Árverezők a kiküáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküáltott kezéhez tegyék le.

A kir. bírószág mint tkvi hatóság.

Baján, 1901. évi október hó 16-án.

Temmer,
kir. járásbíró.

Remekírók Képes Könyvtára

KIADJA A LAMPEL R.-FÉLE (WODIANER F. és FIAI) cs. és kir. udvari könyvkereskedés BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21.

Az első gyűjtemény a magyar könyvpiacra, amely egyöntetű díszes könyvtári kiadásban felöleli ugy a magyar remekírók, valamint a világ-irodalom klasszikusainak színtét javát.

Minden kötetet a szerző arcképe és kiváló magyar és külföldi művészek illusztrációi díszítenek. A remekművek teljes megértését életrajzi bevezetések, jegyzetek és magyarázatok segítik elő.

A BEVEZETÉSEK SZERZŐI:

Ábrányi Emil
Alexander B.
Ambrus Zoltán
Angyal Dávid
Bánóczy József
Balassa József
Beöthy Zoltán
Dóczi Lajos
Endrődi Sándor
Ferenczi Zoltán
Haraszti Gyula
Hegedűs István
Hevesi Sándor

Junius (Z. Kiss B.)
Kossuth Ferencz
Négyessy László
Palágyi Menyhért
Radó Antal
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Szász Károly
Váczy János
Váradi Antal

kihívez még sok díszes név fog csatlakozni.

A magyar és a világirodalom kincsesháza.

SZERKESZTI:

RADÓ ANTAL

Az egyes kötetek mind egyforma alakban, szép és tiszta nyomással egyöntetű, tiszteres színnyomatu díszes be-kötési táblában jelennek meg, rajta az illető író arany-domborművü arcz-képével.

A könyvszekrénynek, a legékesebb szalonban és az egyszerű polgári otthonban egyaránt, e gyűjtemény nemcsak tartalmánál, hanem külsejénél fogva is feltűnő ékessége lesz.

A magyar remekírókat illusztrálják:

Bihari Sándor | Neogrady Antal
Garay Ákos | Réthi Lajos
Gergely Imre | Telegdy László
Hegedűs László | Tull Ödön
Zichy Mihály és mások.

A külföldi remekírókat kiváló külföldi illusztrátorok képei ékesítik.

A gyűjtemény 50 kötet.

Megjelent már a következő hét kötet:

- I—II. **Petőfi összes költeményei.** Bevezette Ferenczi Zoltán.
- III—IV. **Kisfaludy Sándor összes költeményei.** Bevezette Junius.
- V. **Shakspeare remekei I.** Bevezette Alexander Bernát.
- VI. **Molière remekei I.** Bevezette Haraszti Gyula.
- VII. **Tóth Kálmán válog. költeményei.** Bevezette Endrődi S.

RÖVID IDŐKÖZÖKBEN KÖVETKEZNEK:

(A kiadócéggel fentartja az esetleges változtatás jogát.)

VIII. **Berensyi Dániel:** Munkái.
IX. **Schiller Frigyes:** Költeményei. Ford. Dóczi Lajos.
X. **Madách Imre:** Az ember tragédiája és egyéb munkái.
XI. **Kossuth Lajos:** Válogatott Munkái. Sajtó alá rendezte Kossuth Ferencz.
XII. **Homeros:** Iliasza. Ford. Kemeies (Kempfi) József.
XIII. **Tóth Ede:** Válogatott Munkái.
XIV. **Shakspeare:** Remekel. II.
XV—XVI. **Kisfaludy Károly:** Válogatott Munkái.
XVII. **Reutsky Gyula:** Munkái.
XVIII. **Heine:** A Dalok Könyve. Ford. Endrődi Sándor.
XIX—XX. **Tegnér:** A Frithjof-monda.
XXI—XX. **Széchényi István:** Hitel. Világ.

XXI. **Kazinczy Ferencz:** Válogatott Munkái.
XXII. **Goethe:** Válogatott Költeményei. Ford. Dóczi Lajos.
XXIII. **Kölcsy Ferencz:** Válogatott Munkái.
XXIV. **Molière:** Remekel. II.
XXV. **Zrínyi Miklós:** Munkái.
XXVI. **A Régi Magyar Költészet.** (XVI. és XVII. század.) **Balassa Balint.** — **Tinódi Sebestyén.** — **A Kurucz Költészet.** — **Gyöngyösi István.**
XXVII. **A Régi Magyar Költészet.** (XVIII. század és XIX. század eleje.) **Faludi Ferencz.** — **Virág Benedek.** — **Goadányi József.**
XXVIII. **A Nibelung Enek.** Ford. Szász Károly.

XXXIX. **Garay János:** Válogatott Munkái.
XXX. **Tizmany Péter:** Válogatott Munkái.
XXXI. **Shakspeare:** Remekel. III.
XXXII. **Firdausi:** A Sahnámeből. Ford. Radó Antal.
XXXIII—XXXV. **Vörösmarty Mikály:** Munkái.
XXXVI—XXXVII. **Byron:** Don Juan. Ford. Ábrányi Emil.
XXXVIII. **Homeros:** Az Odyssea. Ford. Kemeies (Kempfi) József.
XXXIX. **Csokonai:** Válogatott Munkái.
XL. **Leopardi:** Összes Költeményei. Ford. Radó Antal.
— **Musset:** Válogatott Költeményei. Ford. Radó Antal.
XLI. **Goethe:** Faust. Ford. Dóczi Lajos.

XLII. **Mikes Kálemen:** Törökország levelei.
XLIII. **Shakspeare:** Remekel. IV.
XLIV. **Aschylos, Sophocles, Euripides:** Válogatott Munkái. Ford. Váradi Antal, Zilahy Károly, Kemeies (Kempfi) József és Radó Antal.
XLV. **Deak Ferencz:** Munkái.
XLVI. **Katona József:** Válog. Munkái.
XLVII. **Virgilius:** Aeneis. Ford. Baróti Szabó Dávid. A fordítást javította Radó Antal.
XLVIII—XLIX. **A Magyar Népköltészet Kincsesháza.**
L. **Bajza József:** Válog. Művel.
* A csillaggal jelzett írók abban az immár közeli időpontban fognak megjelenni, a mikor a törvény szerint közkincsé válnak.

A Remekírók Képes Könyvtára a következő kiadásokban kerül forgalomba:

- Az 50 kötet ára füzve 200 korona.
- Az 50 kötet ára vászon diszkötésben, többszörös színnyomtatban, az írók dombornyomású arcképével 250 korona.
- Az 50 kötet ára amatőr félbörkötésben 300 korona.

Ugy a füzött, mint a kötött kiadás 3 koronás, az amatorkiadás 10 koronás havi részletek mellett kapható. Az első részlet lefizetése után a gyűjteményből a folyó 1901. év végeig a már megjelent első hét kötet szállítatik. Az első hét kötet tehát már ez évben birtokában lesz a megrendelőnek. A sorozat többi kötetét sorrendben szállítanak a pontosan betartott havi részletekkel szemben, évente legalább hat kötet.

A megrendelési feltételekből kitűnik, hogy a kiadó-czég valóban azt tartotta első sorban szem előtt, hogy e nagyszabású gyűjtemény, a magyar és a világ-irodalom kincsesháza, a legerényebb viszonyok között élők otthonát is ékesíthesse. Napj 10 fillér megtakarítással oly kincset szerezhet bárki magának, a mely értékét változatlanul megőrzi nemzedékeken keresztül. s apáról fiúra közvetíti a világ szellemóriásainak páratlan hagyatékát.

Sziveskedjék e rendelőjegyet bármely könyvkereskedés címére kitölteni és a könyvkereskedésnek megküldeni.

MEGRENDELŐ-JEGY

.....könyvkereskedő urnak

Ezennel megrendelem a Remekírók Képes Könyvtára I. sorozatát 50 kötet, Lempel Róbert (Wodianer F. és Fiai) kiadása. Ara remek diszkötésben 250 kor. Evente 6 kötet jelenik meg.

A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Önnek fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítve nincs. A részletek be nem tartása esetében a folytatlagos kötetek a részletek pótlásáig visszatarthatók; a lejárt s le nem fizetett részleteket Önnek jogában áll portóköltéség hozzászámítása mellett postai megbízással beszedni, melynek be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a rendelés vételár: esedékessé válik. A megrendelés vissza nem vonható.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján ezennel megrendelem a fentnevezett munkát 250 kor. vételárért, fizetendő 3 koronás havi részletekben és kérem az első hét kötet megküldését. Az első részlet utánveendő.

Külön kikötés:

Lakhely és kelet:

Név:

Állás:

Tessék olvashatóan aláírni.

Az illetéki díjgyűjtés 20. tétele értelmében helyegmentes.

Egy jó karban lévő
OROSZ SZÁN
négy személyre

elutazás miatt jutányos áron
eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

Helyiségváltás.

Irodahelyiségeinket

valamint

sörraktárunkat

a Provália és Borrév utcák sarkán levő

Athanaszkovics-féle házba

helyeztük át.

Geiringer és Berger.

A Bajai Takarékpénztár bérházában
egy lakás azonnal kiadó.
Szén-eladás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
szíves tudomására hozni, hogy az idén is
nagy készletet tartok különféle szénből,
melyeket a következő árak mellett szállítok:

100 kg. elsőrendű salgótarjáni 2 kor. 80 fil.

100 kg. legjobb minőségű szalon
szén 4 kor. — fil.

100 kg. legjobb minőségű kox 4 kor. 40 fil.

A szállítás saját kocsimon, díjmentesen
történik. A pontos mérlegelésért felelősséget
vállalok. Kapható tovább **bükkfaszén** (vasa-
láshoz) a legolcsóbb ár mellett.

Tisztelettel

PODVINETZ

Fő-utca, Kobelausch-féle ház.

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferencz neunkirchenei
gyógyszerész úrnak A. Ausztria. az
antirheumatikus és antiarthritikus vér-
tisztító tea feltalálójának.

Vértisztító köszvény és a esz ellen.

Ha ezúttal a nyilvánosság elé lépek, úgy ez
azért történik, mert kötelességemnek ismerem
Wilhelm neunkirchenei gyógyszerész úrnak
legbensőbb köszönetemet kifejezni azon
szolgálatokért, melyeket vértisztító teaja fáj-
dalmas eszuz bajomban nekem tett és azért is,
hogy másokat is, kik ezen szörnyű baj-
ban szenvednek, ezen kitűnő teára figyelmessé
tegyem. Képtelen vagyok azon kínos fájdal-
matokat, melyeket tagjaimban 3 éven át minden
időváltozás alkalmával szenvedtem le-
írni, s a melyektől semmiféle gyógyszer, sem
a Bécs melletti Badeni kénes fürdők hasz-
nálata nem tudott megszabadítani. Álmattal-
nul hevertem éjszéken keresztül ágyamban,
étvagyom napról-napra fogyott, mindinkább
rosszabb színem volt és egész testi erőm
csökkent. Négy hétig használtam a fenti
teát és nemcsak megszabadultam fájdalomaim-
tól, de most sem érzek fájdalmakat, jöllehet
6 hét óta ezen teával nem élek és testi
állapotom is javult. Szilárdan megvagyok
győződve, hogy mindenki, aki hasonló bajban
ezen teához folyamodik, ennek feltalálója
Wilhelm Ferencz urat úgy, mint én aldani
fogja.

Kiváló tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófnő
alezredes neje.

Házeladás.

Az uj-utca 20. szám alatti ház,
melyben négy lakás van
szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt
e lap kiadóhivatala.

RITKA ALKALOM

kiváló magyar műveknek rend-
kívül leszállított áron való beszerzésére!

RÁTH MÓR

köztudomás szerint több mint négy évtizeden át száz
és száz oly művel gazdagította irodalmunkat, me-
lyekről a jó öreg Toldy Ferencz irodalmi kéziköny-
vében azt írja, hogy azok irodalomtörténetünk
legfényesebb lapjain vannak megörökítve!

A kiadót az aggkor árnyai nyugalomra és
arra intik, hogy kiadói tevékenységét immár az
elkerülhetlen actualis és folytatólagos művekre
szorítsa. Elhatározta tehát kiadásai készleteinek
tetemes és többnyire valóban életvéletlen becsü részét
tetemesen leszállított áron ajánlani fel a művelt
könyvtáraknak, kulturális, nép- és más nyilvános
könyvtáraknak, kaszinóknak, önképzőköröknek stb.
Ezen művek jegyzéke, mely a mai irodalmi túl-
productio és hajsza áramlatában is méltó a könyv-
barátok figyelmére és mely számos ünnepi ajándé-
kokra alkalmas értékes műveket — első kiadásokban
és oly fényes díszkötésekben, a minők a könyv-
piacra sohasem jutottak — is tartalmaz, komoly
reflektánsoknak bementve rendelkezésére áll.

Ez alkalommal ajánlom a közönség párt-
fogására

könyvkereskedésemet

is, melyet 1857-ben az absolutizmus legsöté-
tebb germanizáló éveiben annyi veszély és üldözés
között, mint magyar nyelvű, de világirodalmi üzletet
alapítottam. Ezen üzletem állandó szállítója a nagy
országos központi és számos vidéki könyvtárnak és
az ország minden osztályu intelligenciájának jóka-
radtával, bizalmával sőt barátságával folyton díse-
kedhetik.

Sok évi szíves viszony Páris, London, Róma,
Németország, úgy fővárosunk legelőkelőbb kiadóival,
képesse teszi könyvkereskedésemet a mai nagy
concurrentiával is megküzdni, ide érve a bel-
és külföldi antiquariustokat is, ilykép jó lélekkel
biztosíthatom a t. közönséget, hogy minden
irodalmi megbízás a legszigorúbban,
legjutányosabban és a legszigorúbb
lelkiismeretességgel intéztetik el!

RÁTH MÓR, Budapest, Haas-palota.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban
tisztán, teljes jótállással.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalomnak, községeknek három évi tör-
lesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő söténnövény.
Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés ne-
velhető pár év alatt, rendkívül esakély kiadással,
melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még
az aprónyalak sem halhatnak át. Minden rende-
léshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás
mellékeltek. Ezer csemete elég 300 méterre.
— Ára 6 forint. —

DIÓCSEMETÉK.

Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek
tenyésztése számos gazdaságban az utóbi időben
rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzéket ingyen és bér-
mentve küldünk minden rendelési kötelezettség
nélkül. — Az árjegyzésen kívül még egy olyan
könyvet kap ezzel, ki azt ezimére ingyen és
bérmentve küldetni kéri, mely ninesen az a ház,
vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne
fordítanak, városom, falum, puszta, gazdag vagy
szegény családnál egyaránt. Így még azoknak
is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem
akarnak mert benne számos oly közlemények
foglatlanak, melyek mindenkinek nagy szolgál-
latot tesznek. Cím:

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep“

Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

KAZAL JÓZSEF

könyvnyomdája Baján. (Báró Eötvös József utca.)

Mindennemű könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben elvállaltatnak u. m.

KÖNYVEK,

folyóiratok, ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok.

LAKODALMI MEGHIVÓK.

Névjegyek, eljegyzési kártyák. Gyászjelentések, falragaszok
a legzölésesebb kivitelben olcsó áron készítettnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Községi nyomtatványok raktáron tartatnak.

SZÁMLÁK

KÖRLEVELEK.

A
BAJAI HIRLAP
kiadóhivatala.

Hirdetések olcsó áron felvételnek.

A
BAJAI HIRLAP
kiadóhivatala.

NAGY KARÁCSONYI ÉS UJÉVI VÁSÁR!

Diamant Lajos áruháza

A VÁROSI PALOTA SARKÁN.

Nagy Karácsonyi és ujévi vásár megkezdődött

mely alkalomra az összes raktáron levő czikkek árait nagy mértékben leszállítottam.

Női ruhaszövetek

Delinek. Mosó kelmek. Szintartó flanellok

Selyem és szövet fejkendők

Téli nagy takarókendők

Ágyterítők Szőnyegek

minden színben kaphatók.

Továbbá vászon, chiffon, kanavász ugyszintén több ezer maradék

minden áron eladatik.

NAGY KARÁCSONYI ÉS UJÉVI VÁSÁR!

Kerestetik

megvételre egy használt

Wertheim kassza.

Bővebb felfvilágosítást nyújt
e lap kiadóhivatala.

Le Griffon

valódi francia
szivarkapapír és füvety.

Kapható minden jobb kereskedésben.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely
már több mint 33 év óta meg-
bizható bedörzsölésül alkalmaztatik
köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt
bevásárláskor óvatosak le-
gyünk és csakis eredeti üvegeket
dobozokban a „Horgony” védjeggyel
és a „Richter” czéggel fogad-
junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerárban
kapható. Főraktár: Főrk József
gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Elvem csekély haszon, nagy forgalom!

MEGNYILOTT A

Karácsonyi kiállítás

RUDE IGNÁCZ
MŰÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZNÉL BAJÁN.

(a Központi Szálloda átellenében.)

Nagy választék a legdívatosabb
arany-, ezüst- és drágaköves
ékszerekben.

láncok, karsatok, gyűrűk,
fali- dísz- és zsebórákban
igen jutányos áron gyönyörű
kivitelben.

Arany és ezüst ékszereim a m. kir.
fémjelző hivatal által hitelesítve vannak.

Mindennemű órajavítások, valamint
minden e szakba vágó arany és ezüst
munkák, drágakő foglalások stb. olcsón
szakszerűen és gyorsan eszközöltetnek.

A nálam vásárolt órákért, valamint
óra javításokért 2 évi írásbeli kezességet nyujtok.

Régi arany és ezüst ékszerek a legmagasabb napi áron megvétetnek,
esetleg ujja cseréltetnek. Vidéki megrendelések postafordultával
lelkülsmeretesen eszközöltetnek.

